

Захиридин Мұхаммад Бобур

Ғазаллар
Рубоийлар
Туюқлар
Қитъалар
Тұртликлар
Маснавийлар
Фардлар

ҒАЗАЛЛАР

Не күрай түбони^{*} қадди^{*} хушхироминг борида?!
Не қилай сунбулни^{*} хатти^{*} мушкфоминг^{*} борида?!

Ким Хизр суйин оғизлағай лабингнинг қошида?
Ким Масих алфозидин^{*} дегай каломинг борида?!

Ошиқингни давлати васлинг била қил муҳтарам,
Хусн аҳли ичра мунча эхтироминг борида.

Биздин айру доим әл бирла ичарсен бодани^{*},
Бизни ҳам гоҳи соғин шурби^{*} мудоминг борида.

Эй күнгүл, гар ғайр сўзи захри қотилдур, не ғам,
Лабларидин шарбати юҳйил-изоминг борида.

Тарки номус айлабон бадном бўлғил ишқ аро,
Ким сени ошиқ дегай номусу номинг борида?!

Бобур, ул гул кўйида булбул киби топтинг мақом,
Бир навое рост қил мундоқ мақоминг борида^{*}.

* Тўбо (Тўбий) — жаннатдаги ранг-баранг мевали ва хушбўй серсоя дарахт.

* Қад (Қомат) — кўнгилнинг ваҳдат оламига юзланиши, илохий маҳбубанинг ўзига жалб қилиши.

* Сунбул — ингичка баргли, гуллари ҳалқа-ҳалқа, кўнгироқсимон ва хушбўй ўсимлик. Маъшуқанинг сочи ҳалқа-ҳалқа ва муаттар хид таратиши жиҳатидан унга ўҳшатилади.

* Хат — қизларнинг лаби устидаги майин туклар. Тасаввуф истилоҳида ғайб олами.

* Мушкфом — мушк рангли, яъни қора.

* Алфоз — сўзлар.

* Бода — майнинг номларидан бири бўлиб, тасаввуф адабиётида ишқ ва ирфон (маърифат) рамзи бўлиб келади.

* Шурб — 1) ичиш; 2) улуш, насиба.

* Илохий маҳбубани ақл эмас, кўнгил билан дарк этиш мумкин. Шунинг учун сўфиёна адабиётда акл-хушни йўқотиш улугланади.

* Бу ерда рост сўзи икки маънода келаяпти: биринчиси — бир ҳакиқий наво қил, иккинчиси — шашмакомнинг шўйбаларидан бири.

* * *

Келтурса юз балони ўшал бевафо манга,
Келсун агар юзумни эвурсам^{*}, бало манга!

Нетгаймен ул рафиқ^{*} билаким, қилур басе,
Мехру вафо — рақибға, жавру жафо — манга.

Бегона бўлса ақл мени телбадин, не тонг,
Чун бўлди ул парисифатим ошно манга.

Оху ёшимдин ортадурур заъф^{*}, эй табиб,
Билдим: ярашмас эмди бу обу ҳаво манга.

Дардим қўруб, муолажада зоеъ этма умр —
Ким, жонда дарди ишқдурур бедаво манга.

То ёр кимни иетару кўнглига ким ёқар,
Ташвиш бежиҳатдурур охир санго, манга.

Бобур, бўлубтуур икки кўзум йўлида тўрт,
Келса не бўлди қошима бир-бир манго манга.

---

^{*} Эвуриш — ўгириш, буриш; айлантириш.

^{*} Рафиқ — дўст, сирдош, ҳамроҳ.

^{*} Заъф — хасталик, ҳолсиалик, қувватлизик.

* * *

Чун фалак қўймас мени бир лахза васл айёмида,
Тонг йўқ, эй bemexр, агар ўлсам фироқинг шомида.

Эй қўнгул, юзин қўруб, зулфи паришонин соғин,
Шоми хижрондин таваҳҳум^{*} айла васл айёмида.

Зулфидаким маскан эттинг, кўр занахдон^{*} чохини,
Воқиф ўлғилким, эрурсен аждаҳрнинг комида.

Ғунчадек оғзинг ғами қўнглумда гар йўқ, бас недур
Чок қўнглум хайъати гул ғунчаси андомида?^{*}

Ёрнинг пайғоми еткач, топти жон фарсада тан,
Исо эъжози^{*} магар музмардурур пайғомида?

Бобур, ул гул зулфи остинда эмастур холлар,
Жон қушин сайд⁴ айлар учун доналадур домида.

- * Таваҳхум — вахимага тушиш, қўрқув.
* Занаҳдон — ияк. Занаҳдон ҷоҳи — ияк чуқурчаси, кулгич. Тасаввуфда соликни абадий ҷоҳдан зулмат ҷоҳига соладиган маҳбубанинг қаҳромез итоби.
* Андом — бу ерда: кўриниш.
* Эъжоз — мўъжиза. Иео мўъжизаси — ўликка жон ато этиш.
* Музмар — пинҳон, маҳфий.

* * *

Ёғлиғингким^{*}, жон била мен хастадурмен, зор анга,
Хаста жонлар риштасидинdur магар ҳар тор анга?

Эврулур бошингғаю гоҳ, и юзунга юз қўяр,
Бу жиҳаттин от эмиш «гулпеч»у гах, «гулзор» анга.

Бир чамандур сахниким, бўлғай бинафша сарбасар,
Теграси гулзордурким, бўлмағай бир хор анга.

Ёғлиғинг токим юзу кўзушта тегмиш, бордуур
Юз менингдек зору юз минг мен киби бемор анга.

Эй кўнгул, юз пора қилса ёр тифи, ғам ема,
Лутф этиб, гар боғлар ўлса ёғлигини ёр анга.

Кўнглум истар ёғлиғингни, бапки андин бир насим
Етса Бобурға эрур жон бирла миннатдор анга!

* Ёғлиғ — рўмол.

* * *

Ул парининг тифидин қўрқутма мени, эй рақиб,
Ишқида бошимға менинг ҳар не келса, ё насиб!

Эврулуб бошингға, эй ой, қилмишам тарки ватан,
Раҳм қилғил мангаким, саргаштадурмен, ҳам ғариб.

Телба бўлмоқлиғдин ўзга чорае йўқтур манга,
Ул парирў ногаҳон ар^{*} чиқса уйдин ёсаниб.

Жонда беркитган ўқин чекмак⁴ манга ранжедурур,
Қўйғил ул ўқни, чекай деб ранж чекма, эй табиб!

Бобуро, ҳаргиз⁵ қулоқ шеърингға ул гул солмади,
Гулга не парвое, юз фарёд қилса андалиб.

* Ар — агар боғловчисининг қисқартирилган шакли.

* Чекмак — бу ерда: тортмок, сугурмок, чиқармок.

* * *

Эшикингга бош урармен телбалар янглиғ юруб,
Эй пари, йўл бер висолингғаки, кетмай бош уруб.

Сарв қаддинг борида ўз қаддини чун қилди васф,
Ўтқа ёқти боғбон сарви сихисин синдуруб.

Ўлтурууб эрди, қўпуб кетмакка чун азм айлади,
Ёна тиргузди мени, алҳамдуиллаҳ, ўлтурууб.

Кўзлари сайд айлар учун телба кўнглумни менинг
Қоши ёсини қуруб, кирпик ўқини тўлдуруб.

То сабо зулфини ул гулнинг паришон айлади,
Жон била ақлу кўнгулни елга бердим совуруб.

Топшурууб эрдим кўнгулни ёрға, чун борди ёр,
Қамдам эттим хаста кўнглумни Худога топшурууб.

Бўйнума занжири ғам, ё бўғзума тифи ситам,
Хар не келса ишқ йўлида турубмен телмурууб.

Мен билурмен кўзи қотил, лаъли¹ жонбахш эрканин,
Чунки, Бобур, ҳажрида кўп йигладим оғзим қуруб.

* * *

Фофил ўлма, эй соқий, гул чоғин ғанимат тут!
Вақти айш эмас боқий, ол чоғир, кетур, бот тут!

Бу насиҳатим тингла: не бўлур киши ёнгла,
Не бўлур экин тонгла, сен бу кун ғанимат тут!

Фофил ўлма давлатта, ўзни солма меҳнатга,
Тангри берур албатта, давлат иста, химмат тут!

Хуштуур висоли ёр, анда бўлмаса дайёр*,
Бўлса васл беағёр давлату саодат тут!

Ғам черики беҳаддур, чораси будур, Бобур:
Бодани кўмак келтур, жомни ҳимоят тут!

* Дайёр — соҳиб, уй эгаси.

* * *

Эй юзи насрин, қомати шамшод,
Неча қилурсен жонима бедод?

Сен киби пуркор^{*}, шеваси^{*} бисёр,
Билмади, эй ёр, ҳеч киши ёд.

Жаврда нодир, зулмда моҳир,
Ишвада қодир, ғамзада устод.

Ёр ғамидин, ҳажр аламидин,
Сабр камидин нолаю фарёд!

Бобури бедил^{*}, эй бути қотил,
Жаврунга мойил, зулмунга мұътод^{*}.

---

* Пуркор — ишchan, фаол.

* Шева — 1) одат; 2) хунар; 3) ноз-ишва.

* Бедил — ошиқ, гирифтор, мубтало.

* Мұътод — ўрганган, одатланган.

* * *

Шоҳ Султон Увайс бинни Маҳмуд^{*},
Моҳ Султон Увайс бинни Маҳмуд.

Қадду оғзингдин айру тортармен —
Ох, Султон Увайс бинни Маҳмуд.

Мени ёд айла базми ишқингда
Гоҳ, Султон Увайс бинни Маҳмуд.

Хуштуур ҳамраҳим агар сенсен —
Роҳ, Султон Увайс бинни Маҳмуд.

Подшаҳdur агарчи Бобур лек,
Шоҳ Султон Увайс бинни Маҳмуд.

---

* Султон Увайс — Самарқанд ҳокими Султон Маҳмуднинг ўғли, Бобурнинг холавачаси (Султон Нигорхонимнинг ўғли).

* * *

Балои ишқки, ҳар дам манга жафоедур,
Бу ишқдин кечә олмон^{*}, ажаб балоедур.

Хати лабиға тутош бўлса, эй кўнгул, не ажаб-
Ки, Хизр чашмаи ҳайвонга^{*} раҳнамоедур.

Яrap бу хаста күнгүл дардига ўқин яраси,
Магарки ҳар яраси ёрнинг давоедур.

Бахор фаслидуру май ҳавоси бошимда,
Аёқ^{*} тут манга, соқийки, хуш ҳавоедур.

Ул ой рақибға бўлди рафиқу Бобурнинг
Рафиқу ҳамдами ҳажрида оҳу воедур.

* Олмон — олмайман.

* Чашмаи ҳайвон — оби ҳаёт чашмаси.

* Аёқ — май идиши, кадаҳ, жом, коса.

* * *

Янги ой ёр юзи бирла кўруб эл шоду хуррамлар,
Манга юзу қошингдин айру байрам ойида ғамлар.

Менинг бу тори мў янглиғ танимға тоблар солди
Ул ойнинг юзида сунбул киби зулфидағи ҳамлар.

Ҳавоға дуди оҳин тутратур ишқ аҳли ғайратдин,
Сабо таҳрикидин^{*} ҳар гаҳ паришон бўлса парчамлар^{*}.

Очилиди зулфию хайлар^{*} намудор^{*} ўлди юзида,
Гул узра чун бўлур пайдо кеча очилса шабнамлар.

Мену қунжи¹ ғаму оҳу фифону ашки хунолуд^{*},
Не хушдур гўшаи холи, майи софию ҳамдамлар.

Кўнгулни ишқ бузди, не асиф^{*} панду насиҳатдин,
Менинг мажрух. кўнглумга ярашмас ушбу марҳамлар.

Юзи наврўзию васли ийдини, Бобур, ғанимат тут —
Ки, мундин яхши бўлмас бўлса юз наврўзу байрамлар.

* Таҳрик — ҳаракат.

* Парчам — бу ерда: соч, кокил.

* Хай — тер томчиси.

* Намудор — намоён, зохир.

* Кунж — чет, бурчак.

* Хунолуд — қонга буланган.

* Асир (Осиг) — фойда, наф, баҳра.

* * *

Очилиб икки сочи, юзига ёйилмишлар,
Ёруқ жаҳонни кўзумга қоронғу қилмишлар.

Чоғир бағир қонидур барча ишқ ахлиға,
Зихи аларки, бу майдин даме ойилмишлар.

Не қилсам, айлама, эй ёр, айбким, менда
Жунуну ишқу йигитлик бори қотилмишлар.

Салоққа хирад ахли мени ёвук дерлар,
Күрунгки, ушбу чечанлар йироқ ёнгилмишлар.

Не суд ишқни элдин ёшурмок, эй Бобур,
Чу ҳолатингни бори олам ахли билмишлар.

* * *

Хати — бинафша, хади — лола, зулфи райхондур,
Баҳори ҳуснда юзи ажаб гулистондур.

Ики менги ою дөғи юзу сўзи гулу мул,
Қади равону тани жону ирни маржондур.

Қошида чину кўзида кину ангабин лабида,
Сўзида заҳр ва лекин тилида дармондур.

Қошингға кўп бора олмон, нетай, ароликда,
Ёшим тишиңг дуридин айру баҳри Уммондур.

Ўтумни тез этасен ҳар тарафға секретиб от,
Саманди ноз инонини бир берি ёндур.

Не навъ васф қиласай суратинг латофатини —
Ки, ҳуснунга сенинг, эй рух, ақл ҳайрондур.

Жафою жавр агар қилса, Бобуро, нетайин,
Не ихтиёр манга, ҳар не қилса, султондур.

* * *

Зальғдин гўё менинг бу зор жисмим нолдур —
Ким, онинг шарҳин демакта хома тили лолдур.

Зальғлиқ жисмим била бу нотавон кўнглум аро
Дард ёр эрканга ушбу эгма қаддим долдур.

Мен дамодам қон ютармен ҳажр аёғидин, нетай,
Ўзгаларнинг жоми васли гарчи моломолдур.

Зулфиға вобастамен, васлиға йўқдур дастрас,

Эй хуш ул озодаким, бекайду фориғболдур.

Ул паридин мен нечук жон элтаменким, Бобуро,
Васли мушкил, хажри муҳлиқ ғамзаси қаттолдур.

* * *

Кўқ вусмада ул ой қоши гўё хаёлдур,
Ё ой бошида кўкта қўрунган ҳилолдур.

Не навъ ўхшасун юзига офтобким,
Онинг заволи бордуру бу безаволдур.

Оғзию икки зулфу қади бўлмаса манга,
Райхону сарву ғунча кўрардин малолдур.

Ушшоқ охи елидин осиб топмасун
Қаддингки, хусн боғида нозик ниҳолдур.

Кўнглумга дард келгали хам бўлди қоматим,
Қаддим магарки «дард» ёнидағи «дол»дур.

Гарчи вафою меҳони билмас менинг ойим,
Лекин жафою жаврда соҳибкамолдур.

Ҳар неча беиноят эса ёр, Бобуро,
Сен қўйма хидматингниу они уёлдур.

* * *

Кўнглумни чу ул пари олибтур,
Девона бўлурға не қолибтур?!

Бедил эканимни эмди билгай,
Чун бир киши кўнглини олибтур.

Кўнглумни олиб, тағофулин кўр,
Билмасга ўзини не солибтур.

Зулфунг черигини йиғки, жамъи
Бу фитнадин асру қўзголибтур.

Бобур, неча кун кўнгулни хуш тут,
Бу олам иши чун мунқалибтур.

* * *

Васлин ул ой манга муҳол қилур,

Хажридин мени хастақол қилур.

Билмайин ҳолатимни ул бемехр,
Үзгалардек мени хаёл қилур.

Ол юзи күз ёшимни қон қилди,
Күргач-үқ деб әдимки, ол қилур.

Сарфароз этса дахр, шод ўлма,
К-охир ул-амр поймол қилур.

Мен киму зухду тавбаким, зоҳид
Неча андишаи маҳол қилур.

Тавба ишин буюрма Бобурға —
Ким, бу ишни ўшал ўсол қилур.

* * *

Мендин ўзга хасталарға лаълидин дармон берур,
Мен берурмен жону ул умр ўзгаларга жон берур.

Ошиқи мен, ул қилур ағёрға маҳбублук,
Дардманди мен, vale ул ўзгага дармон берур.

Ўқида пайкон эмас, бир қатра ҳайвон суйидур,
Етгач-үқ жонсиз танимга жон ўшал пайкон берур.

Қош ёшимни хажрида, шеъримни васфида кўрунг —
Ким, бу янглиғ дуррӯ гавҳар қайси баҳру кон берур?

Бўлғали қаддига мойил васлидин маҳруммен,
Бобуро, ул хусн нахли бар магар ҳирмон берур.

* * *

Қаро зулфунг фироқида паришон рўзгорим бор,
Юзунгнунг иштиёқида не сабру не қарорим бор.

Лабинг бағримни қон қилди, кўзумдин қон равон қилди,
Нега ҳолим ямон қилди, мен ондин бир сўрорим бор.

Жаҳондин манга ғам бўлса, улусдин гар алам бўлса,
Не ғам юз мунча хам бўлса, сенингдек ғамгусорим бор.

Агар муслихмен, ар муфсид ва гар ошиқмен, ар обид,
Не ишинг бор сенинг, зоҳид, менингки ихтиёrim бор.

Фигоним ошти булбулдин, ғами йўқ зарра бу қулдин,
Басе, Бобур, ўшал гулдин қўнгулда хорхорим бор.

* * *

Гул жамолин ёпқон ул гулнинг ики райҳонидур,
Ғунча сиррин очқон ул икки лаби хандонидур.

Ул мусалсал икки зулфи гул юзининг даврида,
Гул уза ағнар, магар ул иккининг давронидур.

Ўқи захмини кўруб ҳар ён танимда, эл дегай —
Ким, бу кўхи дарднинг ул лолаи нуъмонидур.

Сел эмасдур ер юзин тутқон — кўзумнинг ёшидур!
Раъд эмасдур кўкка чирмашқон — кўнгул афгонидур!

Ложарам, бўлғай паришону хавоий мен киби
Зарра янглиғ кимки бир хуршид саргардонидур.

Ул пари ишқида, Бобур, қўнглум андоқ телбадур—
Ким, сочи занжиридур, чоҳи зақан зинданидур.

* * *

Менинг кўнглумки, гулнинг ғунчасидек таҳ-батаҳ қондур,
Агар юз минг баҳор ўлса, очилмоғи не имкондур.

Агар ул қоши ёсиз боғ гаштин орзу қилсам,
Кўзумга ўқдуур сарву кўнгулга ғунча пайкондур.

Баҳору боғ сайрин не қилайким, дилситонимнинг
Юзи — гул, зулфи — сунбул, қомати сарви хиромондур.

Висоли лаззатидин рух топмоғлиқ эрур душвор,
Фироки шиддатида йўқса жон бермаклик осондур.

Бошидин эврулур армони бирла ўлдум, эй Бобур,
Менинг наъшимни бори ул пари кўйидин айлондур.

* * *

Агарчи сенсизин сабр айламақ, эй ёр, мушкилдур,
Сенинг бирла чиқишлоғлиқ доғи бисёр мушкилдур.

Мизожинг нозиқу сен — тунду, мен — бир беадаб телба,
Санга холимни қилмоқ, эй пари, изҳор мушкилдур.

Не осиғ нолаю фарёд хоболуд бахтимдин,
Бу унлар бирла чун қилмоқ ани бедор мушкилдур.

Манга осондурур бўлса агар юз минг туман душман,
Вале бўлмоқ жаҳонда, эй қўнгул, беёр мушкилдур.

Висолинким тиларсен, нозини хуш тортғил, Бобур —
Ки, олам боғида топмоқ гули бехор мушкилдур.

* * *

Ичгуча жоми ажал қўнглумда ул соқи(й)дурур,
Тўлғуча паймонам ул соқи(й) била боқи(й)дурур.

Бош кўтармон бодадин чун бор аёғи ўртада,
Қўймон илгимдин' аёқ чун жилвагар соқи(й)дурур.

Эгма қаддим айб қилма қоши ёлар ишқида,
Янги ойдек хам бўлур гар худ фалак тоқидур.

Ул ҳилолинг бирла хуршидинг сифотин ёзғали
Мухтасардур фильмасал гар чарх авроқидур.

Ишқ ила майдин қўнгулни тутмофинг не судким,
Дард нафъидур нечукким, закр тарёқидур.

Турклар хатти насибинг бўлмаса, Бобур, не тонг,
Бобурий хатти эмасдур, хатти сигаоқи(й)дурур.

* * *

Ёрдин озор қўнглум ичра беҳад бордур,
Эй хуш ул қўнгул, анга не ёру не озордур.

Йўқтурур гар ёр — йўқтур тоқату сабру шикеб,
Ёр агар бордур, жафою жавру меҳнат ёрдур.

Неча кўрсатсан вафою меҳр, этар жавру жафо,
Нечаким мен зормен, мендин ул ой безордур.

Кўзи ҳажрида, юзи ёдида, сўзи шавқида,
Хотирим афгору жисмим зору кўз хунбордур.

Сенда, Бобур, йўқ гунаҳ, ёрнинг итоби кам эмас,
Журмсиз доим итоб айлар — ажаб дилдордур.

* * *

Юзида ул лаби хандон күрунур,
Сутга күп бокса, бале, қон күрунур.

Хатти мушкинмудуур гул юзида,
Ё суман устида райхон күрунур?

Күрмагай хотирини жамъ ўзга,
Кимга ул зулфи паришон күрунур.

Ишқни эл не хаёл айлабдур,
Асру мушкилдуур — осон күрунур.

Сарв бўйлук санаминг, эй Бобур,
Рост айтай, сўзи ёлгон күрунур.

* * *

Баҳор айёмиdur, доғи йигитликнинг авонидур,
Кетур, соқий, шароби нобким, ишрат замонидур.

Гаҳи сахро узори лола шаклидин эрур гулгун,
Гаҳи сахни чаман гул чехрасидин аргувонидур.

Яна сахни чаман бўлди мунаққаш ранга гуллардин,
Магарким сунънинг наққошифа ранг имтиҳонидур.

Юзунг, эй сарв, жоним гулшанининг тоза гулзори,
Қадинг, эй гул, хаётим боғининг сарви равонидур.

Не ерда бўлсанг, эй гул, андадур чун жони Бобурнинг,
Фарингга тараҳҳум айлагилким, андижонидур.

* * *

То узулди кўнглум ул ой қаддидин афсурдадур —
Ким, узулган ғунча гулнинг шохидин пажмурдадур.

Кўксум ичра таҳ-батаҳ қонни бағир қилманг хаёл —
Ким, анинг ишқин йўлида бир таҳ Этган гурдадур.

Ҳусн кўрмас кўзларим, кўнглум доғи ишқ истамас,
Гўйёқим кўзларимдур кўру кўнглум мурдадур.

Тан хижобин рафъ қил, гар ёр васлин истасанг,
Эй қўнгул, билким, ародা ҳойил ушбу пардадур.

Борму эркин ишқ элинда, балки олам аҳлида
Мунча чоғлиғ ҳасрату андуҳқим Бобурдадур?!

* * *

Сочио қошию күзидин бошта ҳаводур,
Не бошда ҳаво — ҳар бириси бошқа балодур.

Қош ёси била ул қора күз ғамза ўқини
Ушшоқдин ўзга сориға отса хатодур.

Гар чин десангиз, күзи онинг охуи Чиндур,
Хаттини, хато қилмасангиз, мушки Хитодур.

Эврұлсам онинг бошиға, топшұрсам онга жон,
Жонимда ҳавас улдуру бошда бу ҳаводур.

Ишқ ичра ёшурғон юраким қонини, ваҳқим,
Бу сели сиришким бори оламға ёёдур.

Бобур деса ойини, не тонг, жавру жафолик —
Ким, хусн эли ойини, бале, жавру жафодур.

* * *

Чу дод берди манга шоҳ юз умиди вафодур,
Не суд рашки ҳасудоки, дод доди Худодур!

Не тонг, қотинда агар бўлса лаълу дур тошу туфрок —
Ки, маъданни караму жуду баҳри лутфу саходур.

Агарчи даҳр аламидин тўқулди сели сиришким,
Валек шаҳ қарамидин умидим асру тўлодур.

Язид элига не миқдор ғозийлар қотидаким,
Ул элдур асру юраксиз, бу хайл асру баҳодур.

Адоват оди, муҳаббат нишони қолғуча, Бобур,
Адув хайли Язиду муҳибе оли абодур.

* * *

Ғурбатта ул ой ҳажри мени пир қилибтур,
Ҳижрон била ғурбат манга таъсир қилибтур.

Мақdur боринча қилурам саъии висолинг,
То Тенгрини, билмонки, не тақдир қилибтур.

Тақдирдур ул ёну бу ён солғучи, йўқса,
Кимга қаваси Санбалу Татийир қилибтур?

Бу Хинд ери хосилидин күп күнгүл олдим,
Не судки, бу ер мени дилгир қилибтур.

Сендин бу қадар қолди йироқ — ўлмади Бобур,
Маъзур тут, эй ёрки, тақсир қилибтур.

* * *

Сендең менга бир ёри жафокор топилмас,
Мендең сенга бир зори вафодор топилмас.

Бу шаклу шамойил била худ х,уру парисен —
Ким, жинси башар ичра бу миқдор топилмас.

Ағёр күз олидаю ул ёр аён йўқ,
Фам хори күнгүл ичраю ғамхор топилмас.

Эй гул, мени зор этмаки, ҳуснунг чаманида,
Кўзни юмуб-очқунча бу гулзор топилмас.

Бобур, сени чун ёр деди — ёрлиғ этгил,
Оламда кишига йўқ эса ёр топилмас.

* * *

Кўй, эй оқил, насиҳат сўзларинким, дилписанд эрмас,
Менинг девона қўнглумга насиҳат судманд эрмас.

Неча девона қўнглумни қилурсен нафй, эй оқил,
Агарчи телбадур, бори сенингдек худписанд эрмас.

Қилурсен талх айшим комини бехуда сўзлардин,
Саросар сўзларинг захредур, эй носиҳки, панд эрмас.

Бўлубмен бир парининг анбарин сочиға вобаста,
Мени телбага эмди ҳожати занжириу банд эрмас.

Жаҳонда кўп гадо гарчи лавандатворлик бордур,
Ва лекин, Бобуро, ҳаргиз сенингдек шах лаванд эрмас.

* * *

Ул ойнинг иттифоқи нифоқига арзимас,
Айёми васли шоми фироқига арзимас.

Бу даҳр ичра бистари роҳат тиларни қўй,

Ул фарш чун бу құхна равоқиға арзимас.

Айшеки ўтти — ўзга ани зикр айлама,
Хар нимаики йитти — сўроқиға арзимас.

Қилмоқ умиду бийм ила хидмат шаҳ олида,
Дарбонининг сўкунчу таёқиға арзимас.

Бобур, висолни не тиласен, чу ҳажр бор,
Бир лаҳза айши меҳнати боқи(й)ға арзимас.

* * *

Олди қўнглумни, соғиндимким, манга дилдор эмиш,
Билмадим, бу навъ мендин ул нари безор эмиш.

Ошиқ ўлгоч, кўрдум ул шамшод қаддин юз бало,
Оллоҳ-Оллоҳ, ишқ аро мундоқ балолар бор эмиш!

Илтифот этмаслигин бозий хаёл айлар эдим,
Эмди билдимким, анга мендин бу янглиғ ор эмиш.

Ул пари ишқида йўқ ўлмоқдин ўзга чорае,
Чун ўзи — қотил, сўзи — муҳлиқ, кўзи — хунхор эмиш.

Ҳусн аҳли, эй қўнгул, олам аро ишқ ахлининг
Кўнглини соҳлар эмиш, ҳар кимгаким, дилдор эмиш.

Ул вафосиз ёрдин чекмак не, яъни мунча ғам,
Ҳусн аҳли, чунки, Бобур, дунёда бисёр эмиш.

* * *

Неча даврон ғуссаси бўлғай менинг жонимға хос,
Кошки ўлсам, доғи бу ғуссадин бўлсам халос!

Оҳу вовайло — сурудум, дарду ғам — ҳамсуҳбатим,
Бода — ашким қони, ким кўрди мунингдек базми хос?

Гар шикастим бўлса суст ағёрдин, таън этмангиз —
Ким, шикаетига сабаб олмоснинг бордур расос.

Ошиқ ўлгоч, бехуду девона бўлдум, билмадим —
Ким, пари руҳсоралар ишқига бу эрмиш хавос.

Хубларни кўз кўруб, қон қилди Бобур бағрини,
Эмди кўздин қон тўқарменким, будур анга қасос.

* * *

Ким күрүбдүр, эй қүнгүл, ахли жағондин яхшилиғ?
Кимки, ондин яхши йўқ, кўз тутма ондин яхшилиғ!

Гар замонни нафий қилсам, айб қилма, эй рафиқ,
Кўрмадим харгиз, нетайин, бу замондин яхшилиғ!

Дилраболардин ёмонлиқ келди маҳзун қўнглума,
Келмади жонимга ҳеч ороми жондин яхшилиғ.

Эй қўнгүл, чун яхшидин кўрдунг ямонлиқ асру кўп,
Эмди кўз тутмақ не, яъни ҳар ямондин яхшилиғ?

Бори элга яхшилиғ қилғилки, мундин яхши йўқ —
Ким, дегайлар даҳр аро қолди фалондин яхшилиғ!

Яхшилиғ ахли жағонда истама Бобур киби,
Ким кўрүбдүр, эй қўнгүл, ахли жағондин яхшилиғ?!

* * *

Сўрма ҳолимники, бўлдум бурноғидин зорроқ,
Жисм жондин зору жоним жисмдин афгорроқ.

Банда тақрир айлай олмон банд-бандим дардини,
Юз темур банд ўлса, ондин бу эрур душворроқ.

Масту бехудлук била умрунгни ўткардинг, дариф,
Эй қўнгүл, мундин бери бўл бир нима ҳушёрроқ.

Faflat уйқусидин уйгон — гар тилар бўлсанг мурод —
Ким, етар мақсадға ҳар ким бўлса ул бедорроқ.

Ўлгали еттим, менинг жоним ғамин е, эй рафиқ,
Даҳр аро чун йўқ киши сендин манга ғамхорроқ.

Келмас ўхшар заҳматинг ислоҳға, Бобур, магар,
Ҳар давоким қилдилар, бўлдунг тақи bemorrok.

* * *

Ёр юзумни кўруб, дарду ғамим билса керак,
Юз кўруб, дарду ғамим чорасини қилса керак.

Эй сабо, жону қўнгулни ўзининг чун қилди,
Кўнгли бирла дегасен, жони учун келса керак.

Васлини не қилайин — ғайдарин айрилмади ҳеч,
Ёр васли менга, у ағердин айрилса керак.

Васлининг қадрини чун билмади бу телба күнгүл,
Ҳажрининг тифи онинг юрагини тилса керак.

Шукр, Бобурни билурмен, деган эрмиш ул ой,
Ложарам, бандаларин шохлари билса керак.

* * *

Бир пари мен телбани ҳусниға мойил қилғудек,
Күзум ичра ер тутуб, күнглумда манзил қилғудек.

Күнглому күзум юзига волаю ҳайрон бўлуб,
Жонима юз минг ғаму меҳнатни ҳосил қилғудек.

Нотавон күнглумға ишқи қайғуни келтургудек,
Айшу ишратни күнгулдин қайғу зойил қилғудек.

Қилмади Фарҳоду Мажнун ўзни расво мен киби —
Ким, бу навъ иш — иш эмастур ҳеч оқил қилғудек.

Ул пари ишқида Бобур жон бериб, эй аҳли ишқ,
Ишқ атворини ишқ аҳлиға мушкил қилғудек.

* * *

Чикса қуёш фалакка, сен отқа чиққанингдек,
Бўлгайму ул сенингдек, ул бири тавсанингдек?

Кўксумни чунки ёрдинг, киргил кўнгулгаким, бор —
Ул ёра эшигингдек, кўз анда равзанингдек.

Гар сийм барги гулни қилса либос ўзига,
Бўлгайму, эй гуландом, кўнглак била танингдек?

Ул ёр х.азратинда бисёр яхшидур ғайр,
Мен хдм ямон эмон, лек, яхши эмон анингдек.

Даъвийи ишқ этиб, ғайр, Бобурни айб қилма —
Ким, мен эдим сенингдек, сен бўлғасен менингдек.

* * *

Ўзни, кўнгул, айш ила тутмоқ керак,
Бизни унутқонни унутмоқ керак.

Айшу тараб гулбуниға сув бериб,
Ғусса ниҳолини қурутмоқ керак.

Тийрадуур зухд дамидин күнгүл,
Ишк ўти бирла ёрутмоқ керак.

Хар нимага ғам ема — ғам күптуур,
Айш била ўзни овутмоқ керак.

Күйма мاشаққат аро, Бобур, күнгүл,
Ўзни фароғат била тутмоқ керак.

* * *

Күнгүлга бўлди ажойиб бало қаро сочинг,
Шикаста күнглума эрмиш қаро бало сочинг.

Бошимға чиқти тутун рашқдин қора сочдин,
Аёққа тушгали, эй сарви ноз, то сочинг.

Муяссар ўлди жунун мулки, эй жунун ахли,
Нисори ашкни эмди бу кун манго сочинг!

Сочинг шикастида бордур шикаста күнгуллар,
Күнгуллар очилур, очилса ул қаро сочинг.

Очилди күнгли, чу очтинг сочингни, Бобурнинг,
Не айб, агар деса дилбанду дилкушо сочинг!

* * *

Ўлтуур гарчи мени гуфторинг,
Тиргузур ул лаби шакарборинг.

Куйдуур хасратида мени, нетай,
Оташин гулдек ики рухсоринг.

Эй күнгүл, яхши ики дунёдин
Бир назар қилса санга дилдоринг!

Хор кўрма ғамин ул ойнингким,
Будуур фурқатида ғамхоринг.

Қилди то гул юзида зоҳир хат,
Бобуро, бўлди хати безоринг.

Хираду сабр келиб албатта,
Ишқидин эмди мени қутқоринг!

* * *

Олида гүйин күрунг, илгіда чавгонин күрунг,
Юзида зулғи била гүйи занахдонин күрунг!

Секретиб елдурганида тавсаниға күз солинг,
Ёйқолиб йўл юруса, сарви хиромонин күрунг!

Ул пари майдон аро жавлонда юз минг ноз ила,
Орқасинда юз менингдек зору ҳайронин күрунг.

Ишқида жонни маломат ўқига қилманг ҳадаф,
Қошининг ёсини қўзланг, тийри мужгонин күрунг!

Дерки, Бобур, илтифот айлай санга етган замон,
Менга етгач, қошида юз чину ёлғонин күрунг.

* * *

Қайси бир озорин айтай жонима ағёрнинг?
Қайси бир оғритқонин қўнглумни дей дилдорнинг?

Қайси бир бераҳлигини толеи гумроҳнинг?
Қайси бир кажравлигини чархи кажрафторнинг?

Қайси ҳасрат бирла армонин вафосиз васлнинг?
Қайси меҳнат бирла ранжин фурқати хунхорнинг?

Гурбат ичра, эй қўнгул, элдин вафо истарни қўй,
Чун вафосин кўрмадинг ҳаргиз диёру ёрнинг.

Бобур, ул гул жавр этар, ағёрдин не яхшилиғ?
Гулнинг озори бу бўлса, вах, не бўлғай хорнинг?

* * *

Кимки, бўлғай сен киби оламда дилдори аниңг,
Хар қаён азм айласа, бўлғай Худо ёри аниңг!

Кўйидин мен азм этармен — қолғудектур хотирим,
Хотиримни сахласа, Тенгри нигаҳдори аниңг!

Келдим эрса, келмади ҳаргиз аниңг кўнглига раҳм,
Бордим, аммо бормади қўнглумдин озори аниңг.

Ул қуёшдин не асиф чекмак жафою жаврким,
Майли йўқтур заррае меҳру вафо сори аниңг.

Борғай эрдим бosh ила күйига, найлай, Бобуро,
Хар қачон борсам эшигига, келур ори аниң.

* * *

Телба күнглумким, сенинг чангингдадур, ёд айлагил,
Бир навозиш бирла күнглумни менинг шод айлагил!

Ишрат ичра ҳар қачонким, чанг олсанг илгинга,
Фурқатингда қолгон эгри қоматим ёд айлагил.

Соз айлаб бир нишотангез чанг, эй дилрабо,
Бенаво күнглумни ғам чангидин озод айлагил.

Мажлис ичра чанг бирла тортиб овоз, эй пари,
Сабру хушим жузву авроқини барбод айлагил!

Чангда ҳар кун чолур ёринг чу йўқтур, Бобуро,
Ерга бosh қалмоқ била ўзунгни мұътод айлагил

* * *

Не фикреким, сенинг фикринг эмас — ул фикр эрур ботил,
Не умреким, ўтар сенсиз — эрур ул умр беҳосил!

Таолаллоҳ, не кўзу қошдуурким, ҳар қачон кўрсам,
Гаҳи кўнглум бўлур бехуд, гаҳи ақлим бўлур зойил.

Жафою жавр тавридин эрурсен асру кўп воқиф,
Вафою меҳр расмидин бўлурсен асру кўп ғофил.

Қуёш янглиғ юзунгга мендуурмэн волаю ҳайрон,
Янги ойдек қошингға мендуурмэн ошиқу мойил.

Кечурдунг ою йилни масти бехудлуқ била, Бобур,
Неча ғафлат била умр ўткарурсен, неча кун ойил!

* * *

Жонимдин ўзга ёри вафодор топмадим,
Кўнглумдин ўзга маҳрамай асрор топмадим.

Жонимдек ўзга жонни дилағфор кўрмадим,
Кўнглим киби кўнгулни гирифтор топмадим.

Усрук кўзига токи кўнгул бўлди мубтало,
Ҳаргиз бу телбани яна ҳушёр топмадим.

Ночор фурқати била хўй этмишам, нетай,
Чун васлиға ўзумни сазовор топмадим.

Бори борай эшигига бу навбат, эй кўнгул,
Нечаки бориб эшигига бор топмадим.

Бобур, ўзунгни ўргатакўр ёрсизки, мен
Иstab жаҳонни, мунча қилиб, ёр топмадим.

* * *

Сенинг ишқингда, эй номеҳрибон, бехонумон бўлдум,
Демон бехонумон, овораи икки жаҳон бўлдум.

Лабинг гар бермаса бўса, нечук жон элта олғайман,
Бу йўлдаким, адам сахросига эмди равон бўлдум.

Сўруб ул ой лабидин, оғзининг рамзини англадим,
Бир оғиз сўз била, кўрунгки, мунча хурдадон бўлдум.

Нечаким, қоши ёлар ишқида тузлукни кўрсаттим,
Вале охир маломат ўқлариға-ўқ нишон бўлдум.

Кулар эрдим бурун Фарҳоди мискин достонига,
Бу Шириндурки, онинг бирла-ўқ хамдостон бўлдум.

Висолинг давлатига етмасам Бобур киби, не тонг —
Ки, ҳажринг меҳнатида асрү зору нотавон бўлдум.

* * *

Хазон яфроги янглиғ гул юзунг ҳажрида саргардим,
Кўруб раҳм айлагил, эй лола рух, бу чехраи зардим.

Сен, эй гул, қўймадинг саркашлигинги сарвдек ҳаргиз,
Аёғингға тушуб, барги хазондек мунча ёлбордим.

Латофат гулшанида гул киби сен сабзу хуррам қол,
Мен арчи даҳр боғидин хазон яфроғидек бордим.

Хазондек қон ёшим, сориг юзумдин эл танаффурда,
Ба ҳар ранге, биҳамдиллаҳ, улусдин ўзни қутқордим.

Не толеъдур мангаким, ахтари баҳтим топилмайди,
Фалак авроқини ҳар нечаким дафтардек ахтардим.

Улуснинг таъну таърифи манга, Бобур, баробардур,

Бу оламда ўзумни чун ямон-яхшидин ўткардим.

* * *

Ғайр тоши захмидин дардимни изҳор этмадим,
Ичтаги пинҳон ғамим тоштин намудор этмадим.

Қондин элга ёйди тифли ашқ сирримни менинг,
Чунки мен ул ёшни ҳаргиз соҳибасорор этмадим.

Юзи хуршиди, тиши дурридин айру жисмда
Қолмади бир зарра ерким, тишдин афгор этмадим.

Келмади кўнглумга ишқининг суруру давлати,
То ўзумни меҳнату ғамға сазовор этмадим.

Толеимдин не осиг, Бобур, фиону нолаким,
Уйқулук баҳтимни бу ун бирла бедор этмадим.

* * *

Оёгин ўпсам, етишгай арш тоғиға бошим,
Даст бергай давлатим, гар тутса илгим маҳвашим.

Кўймоғумдур этагинг кетсам илиқдин ҳар неча,
Бормоғумдур осто ningдин агар борса бошим.

Ўтти эл бўлмоқдин ул ёш, мен қариғум ишқида,
Ўлганим яхши бу навъ ар ўтса элликдин ёшим.

Дўстлар, кўнглумдагин қабрим тошиға ёзғасиз,
Токи бирдек бўлғай ул ой ишқида ичу тошим.

Ёр ити, қичқирма гар Бобур деса ҳолин санга,
Найлайнин, бу ғурбат ичра сендин ўзга йўқ кишим.

* * *

Не хуш бўлғайки, бир кун уйқулук баҳтимни уйғотсам,
Кечалар тори мўйидек белига чирмashiб ётсам.

Гаҳи гулдек юзини ул шакар сўзлукнинг исласам,
Гаҳи шаккар киби ул юзи гулнинг лаълидин тотсам.

Қани Ширин била Лайлики, сендин ноз ўрганса?
Қани Фарҳоду Мажнунким, аларға ишқ ўргатсам?!

Ёруқ кундуз, қоронғу кечада анжум киби бўлғай,

Чекиб гар ох дудини, күнгүл ўтини тутратсам.

Күзум равшанлиғида бўлгай, эй Бобур, басе камлиғ,
Агар қоши била юзин ҳилолу кунга ўхшатсам.

* * *

Ҳажр аро ишрат аёгин борму нўш айлар чоғим,
Сенсизни юруб аёқ ичқунча синсун оёғим!

Ишқ беморимену сен ҳуснунга мағруру масти,
Мен нечун бормай ўзумдинким, даме йўқтур соғим.

Доғлар қўйдум дирамлар киби кўксумни ёриб,
Не осифким, ёрға тушмас қабул ул ёрмоғим.

Даст бермас васлу келмас ёру раҳм этмас, не суд?
Бормоғим бўғзумға элтиб, бормоғим ёлбормоғим.

Истарам, эй ишқ, мендин қолмағай ному нишон,
Туфроқ эт жисмимни, доғи елга бергил туфроғим!

Кўзларимдин борғали ёшим таним бўлди низор,
Билмадим, ул ёш экандур, Бобуро, менинг ёғим.

* * *

Ғурбату ҳижронға қолдим, ох, ул жон илгидин,
Жонға еттим эмди ғурбат бирла ҳижрон илгидин.

Кўрсатур гаҳ тиғу гаҳ ўқ — ҳолатимни билмайин,
Не балолар кўрадурмен ёри нодон илгидин.

Эл фифонимдин бажону мен бу жондин, эй ажал,
Қил халос элнию мени жону ағғон илгидин.

Бобур, ул ой ҳажрида ишиңг басе душвор эди,
Шукрким, кутқарди ўлум сени осон илгидин.

* * *

Яна кўз уйида маъво қилибсен,
Күнгүл кошонасида жо қилибсен.

Яна савдои зулфунгдин, ниғоро,
Мени ошуфтаю шайдо қилибсен.

Ғаминг йўқ жон агар берсам ғамингда,

Үзүнгни мунча бепарво қилибсен?!

Қошингдин мени ўқдек ташлар учун,
Яңғи ойдек қошингни ё қилибсен.

Күзумдин ёшунуб, эй баҳри алтоғ,
Күзумнинг ёшини дарё қилибсен.

Софинмас жаннат ул-маъвони Бобур,
Анинг кўнглида то маъво қилибсен.

* * *

Не вафо умрумда ул жону жаҳондин қўргамен,
Ким вафо жондин кўрубтурким, мен ондин қўргамен?!

Кўз йўлидин ул пари ҳуснин назар айлар эдим,
Қон ёшим ул йўлни тутти, эмди қондин қўргамен?!

Ё Раб, ул кун шум толеъдин манга бўлгаймуким,
Жонима ором ул оромижондин қўргамен?

Кўз кўрар, лекин солур мени балоға бу кўнгул,
Бу балони неча чашми хунфишондин қўргамен.

Бартараф қилғил вафо истарни элдин, Бобуро,
Ул ғалатдурким, вафо аҳли жаҳондин қўргамен.
* * *

Такаллуф ҳар неча суратда бўлса, ондин ортуқсен!
Сени жон дерлар, аммо бетакаллуф жондин ортуқсен!

Парининг ҳусн ичра гарчи оти бениҳоятдур,
Мени девона қошимда ва лекин ондин ортуқсен!

Пари бу ҳусн бирла кўрса юзунгни, бўлур телба,
Сени таъриф этар, лекин сифат қилгондин ортуқсен!

Қадам ранжида қил кўнглум учун, эй ёрнинг ўқи,
Менинг бу нотавон кўнглумга чун дармондин ортуқсен!

Иқомат чунки қилдинг, Бобуро, ул ҳур кўйида,
Мақоминг равзадин авло, ўзунг ризвондин ортуқсен!

* * *

Бу янглиф билсам эрди ҳажрнинг муҳлик қаро шомин,
Берурму эрдим ўлгунча илиқдин васл айёмин?!

Жақонда айшу ишратдин күнгүл ором топқайму,
Киши то күрмагунча ёнида маҳваш дилоромин?

Күнгүлда ҳасрати ул ойнинг оғзининг чу беҳаддур,
Күнгүл гүёки мундиндур тутубтур ғунча андомин.

Масих анфоси янглиғ жон берур фарсада жиссимға,
Сабо келтурса ногаҳ ҳажр аро ул ёр пайғомин.

Мувоғиқ ёрлар бирла бу дамни хуш кечур, Бобур,
На учунким, келур дамға бўла олмас киши зомин.

* * *

Сўзлаб ул лаъли шакархони шакаррез этасен,
Очиб ул зулфи сумансони диловез этасен.

Гаҳ қошинг секретибу goҳ, кўзунг ўйнатиб,
Не бало фитна менинг жонима ангез этасен.

Сув киби тигинг чекиб, тунд самандингни миниб,
Елдурууб ҳар сориға, менинг ўтум тез этасен.

Кўзларинг ҳажрида bemormenу боқмайсен манга,
Мени оғриққа магар ёққали парҳез этасен?

Ҳажр шоми меҳнатидин қутула олмай чу сен,
Бобуро, ҳар нечаким ўзни сахархез этасен.

* * *

Хуршид юзунг бирла бу кун, эй махи тобон,
Даъво гар этар бўлғуси кун, сўнгра пушаймон.

Сен гул киби то ғамзадасен x,уснунга мағрур,
Булбул киби мен ғамзадамен хуснунга ҳайрон.

Гул юзунг эрур лола, вале, лолаи худрўй,
Тор оғзинг эрур ғунча, вале, ғунчаи хандон.

Гоҳи қулоғинг тўлғади, гаҳ юзунга келди,
Зулфунгни йиғиштурки, басе бўлди паришон.

Чун бўлди сочи торига жон риштаси пайванд,
Бобур, кўнгүл узмак сочидин эмди не имкон?!

* * *

Қаду хатинг била күзу юзунг, эй сарви сиймінтан,
Бири сарву бири райхон, бири наргис, бири гулшан.

Хадису лаълу рафтору жамолингдин эрур ҳар дам
Тилим гүё, сўзум рангин, кўшул хуррам, кўзум равшан.

Мени мадҳушу мискин, найлай, ул шўхи бало бирла,
Мен асру бедилу бехуд, ул асру пурдилу пурфан.

Фалак жавру жафосидин, ул ой дарду балосидин
Чекармен нолаю афғон, қилурмен гиряю шеван.

Балои ишқу ёлғузлук, дағи ҳижрону ғурбатда
Отим — Мажнун, кишим — меҳнат, ишим — зори, ерим — гулхан.

Ўқунг бирла хаёлинг, дардингу меҳрингга Бобурдек,
Таним — манзил, кўзум — маскан, кўкус — маъво, кўнгул — махзан.

* * *

Ишқ элиниңг оҳидин ул сарв қад хам бўлмасун,
Ғам елидин ул муанбар зулф дарҳам бўлмасун.

Кўп жафою жавр кўрдук, эй қуёш, ҳажринг куни,
Бошимиздин сояи сарви қадинг кам бўлмасун!

Даҳри дундин тегмасун озор нозик жисмингга,
Даҳр аҳлидин муборак кўнглунгга ғам бўлмасун.

Оlam аҳли бирла оламдин манга сенсен ғараз,
Зоти покинг бўлмаса, оламда одам бўлмасун!

Гар ҳаводорим эрурсан, эй сабо, арз айлаким,
Ул юзи гул сарв ҳар хас бирла ҳамдам бўлмасун.

Гарчи ошиқ лозими оламда расволиқтуур,
Ишқ аро Бобур киби расвои олам бўлмасун!

* * *

Тушумда чун қуёшдек оразингни кўрдум ўтрудин,
Тилармен то қиёмат очмағаймен кўзни уйқудин.

Сенинг васлингдин айру тушгали боргон сори ортар
Тахассур — орқадин, меҳнат — ёнимдин, ҳажр — ўтрудин.

Кўнгулдин қати уммид айладим ул вақтким, билдим,

Кесилди риштаи жондин, осилди тори гисудин.

Тия олмон йиғини күргач ул ёшни, vale, ул ҳам
Күзум ёшини күргач, асрай олмас ўзни кулгудин.

Күзум ёшики, емрулди шикебу сабр уйи ондин,
Зиёнлар санга, эй Бобур, бу янглиғ билмадим судин.

* * *

Күёшим ҳар сориға азм килса, заррае қолмон,
Не учунким, агар айрилсам ондин, кун кўра олмон.

Онингдек бўлмишам ҳайрон қуёш янглиғ юзунгаким,
Қуёшдек найзалар тегса кўзумга, кўз ола олмон.

Агарчи ёр ишки нотавон кўнглумга ўт солди,
Вале, мен нотавон ул ёр ишқида кўнгул солмон.

Ибодат вақти бўлса, ҳар неча меҳроб ўтрумда,
Қошин нақшин тасаввур қилмағунча ерга бош чолмон.

Ироқу Форс гар етса, сенинг бу шеъринг, эй Бобур,
Ани ҳифз этгуси Ҳофиз, мусаллам тутқуси Салмон.

* * *

Менинг кўнглумни ҳар дам оғритиб, парвоғ қилмайсен,
Сен, эй бедард, найлайким, кўнгул дардини билмайсен.

Не билгайсен менинг дарду ғамим ҳар соату ҳар дам —
Ки, ҳусн усруклигидин ою йил, эй ой, ойилмайсен.

Вафо мактуби бирла ғамза ўқин ҳеч ёзмайсен,
Жафо расмию жавр ойинини ҳаргиз ёнгилмайсен.

Қотилма, ишқ эли ҳолин чу билмассен, манга, эй шайх,
Не билгайсенки, ҳаргиз бу жамоатқа қотилмайсен.

Бўлубтур ишқинг ичра гарчи хасдек жисми Бобурнинг,
Вале, не фойдаким, хасча чоғлиқ кўзга илмайсен.

* * *

Жамолинг васфини, эй ой, неча элдин эшитгаймен,
Не кун бўлғай, висолингға мени дилхаста етгаймен!

Тараҳҳум юзидин юзунгни кўрмакка буюргайсен,

Хуш улким, оразингни күргамен, сўзунг эшитгаймен!

Итингдурмен, сочинг занжирини бўйнумға маҳкам қил —
Ки, водийи фироқинг ичра қўрқарменки, йитгаймен.

Тараҳҳум қилмасанг ё боқмай, истиғно била ўтсанг,
Тазарруъ қилгамен ё йиглағаймен — ўзга нетгаймен?!

Муяссар бўлмаса бошимни қўймоғлиғ аёғиға,
Бошимни олиб, эй Бобур, аёқ етганча кетгаймен!

* * *

Бу кеча қулбамға келди ул қуёшим ёшурун,
Қарнларда келмади ҳаргиз мунингдек кечқурун.

Оғзидек тор фурсати васли, vale, ҳажри туни
Ул муанбар сочи янглиғ ҳам қоронғу, ҳам узун.

То хаёли оразинг тушти кўнгулга, эй қуёш,
Бўлди кўнглум бир ёнар ўту сўнгакларим — ўтун.

Бўлди кўнглумда гириҳ ҳасрат ўти тор оғзидин,
Бор магар жисмим менинг тору кўнгул анда тугун.

Олгали жонимни хижронға ҳавола қилди ёр,
Қўйма хижронға, ажал, жонимни ол, Тенгри учун!

Сарвдек қадди фироқида фифонимдур баланд,
Гул киби руҳсори ҳажрида ёшимдур лолагун.

Ишқ ила девоналиғда бўлмишам соҳибкамол,
Ишқ аҳли, эмди Бобурни дегайсиз зуфунун.

* * *

Шохи гулу настаран ёд берур бўйидин,
Атрни мушки Хўтан касб қилур мўйидин.

Гул — юзидин мунфаил, сарв — қаддидин хижил,
Ранг олур муттасил лолаю гул рўйидин.

Жонға қилур юз ситам, кўнглума юз онча ҳам,
Кўз оқизур жўйи ғам шўхи баложўйидин.

Равзаға гар етгамен, онсиз ани нетгамен?
Мумкин эмас кетгамен ул қаро қўз қўйидин.

Гарчи қилур юз карам, васли этар муҳтарам,
Лек, басе, қўрқарам, Бобур, онинг хўйидин.

* * *

Қаёнға борсанг, итингмен, ўзумни еткурайин,
Етишмасам санга, боқиб дуо қилиб ҳуройин.

Юзум бўсағашта сурсам — не яхши айшдуур,
Иноят эт, эшигингда бу айшни суройин.

Фироқинг ичра йифидин нечук йифай ўзни,
Ёшим бош урди жаҳонга, не навъ ёшуройин.

Неча тағофул этиб, менга боқмай юрар ул,
Неча тазарруъ этиб, мен анга боқиб туройин.

Куёшға зарра назар солмағай севунмақдин,
Кутулса ғам тунидин, кўрса ёна Бобур ойин.

* * *

Неча хусн аҳлидин, маҳзун кўнгул, озор топқайсен?
Неча гулчехралардин бағринг ичра хор топқайсен?

Неча ишқу фироқу раҳмсиз ағёр илгидин
Ўзунгни хору жонни зору кўз хунбор топқайсен?

Неча мақдур боринча аниңг ройича боргайсен?
Неча борғон сойи ўзунгни бемиқдор топқайсен?

Танимға нечаким наззора қилсанг, доғ кўргайсен,
Кўнгулда ҳар нечаким истасанг, озор топқайсен.

Бу маҳвашларға кўнглунг бермағилким, асрай олмаслар,
Кўнгулни асрағил, бўлғайки, бир дилдор топқайсен.

* * *

Хатинг била юзунгу коқулунг сенинг, эй жон,
Бири — бинафша, бири — ёсуман, бири — райҳон.

Такаллум айларида тилию тишию лаби,
Бири — ақиқу бири — инжую бири — маржон.

Кўнгулни зору мени хору танни тор этган
Бири — жафою бири — ғурбату бири — хижрон.

Тану күнгүл била күз васлу нозу ҳусни учун
Бири — ҳаробу бири — волаю бири — ҳайрон.

Тамоми умрида Бобурға уч сўз айтибтур:
Бири — сўкунчу бири — қаттиқу бири — ёлғон.

* * *

Неча лаълингдин менинг бағрим тўла қон қилғасен?
Хотиримни неча зулфунгдек паришон қилғасен?

Неча еткургайсен эл бошини кўкка меҳр ила,
Неча мени жаврдин ер бирла яксон қилғасен?

Кўнглума дашному таънинг улча мақдур этгасен,
Жонима бедоду зулмунг улча имкон қилғасен.

Манга бормоқ мушкилу келмак санга осондуур,
Ушбу мушкилни манга, ё Раб, сен осон қилғасен.

Демагай ахсант лафzin, Бобур, ул ёринг сенинг,
Нечаким Ҳассон киби ўзни сухандон қилғасен.

* * *

Келди ул вақтки, бошимни олиб кетгаймен,
Оlam ичра аёғим етганича етгаймен.

Истарам ўзни азиз элга кўрунмасликтин,
Неча ўзумни улус кўзида хор этгаймен?

Халқ юз жавр ила ишлар буюрур, кош элнинг
Не юзин кўргамену не сўзин эшитгаймен!

Хар сори борса бу девона кўнгул, айб этма,
Ўйла девона эмаским, ани беркитгаймен.

Дема Бобурга нетарсен, бош олиб кетмак не?
Тенгрининг хости мундоқ эса, мен нетгаймен?

* * *

Бу ғамдаменки, ишим фикрини не навъ этайин?
Не ерда сокин ўлай, не қилай, қаён кетайин?

Не дайрдин эшигим очилур, не масжидтин,
Неча эшиқдин эшикка гадо киби этайин?

Жақон эли била гуфту шунуд қилмасмен,
Нече сўзумни дейин, неча қаттиқ эшитайин?

Дема не бўлди ишинг, фикр қилғил, эй Бобур,
Не бўлса, ул бўлур эркин ишим, не фикр этайин?

* * *

Ғайрға неча вафо қилғайсен?
Жонима неча жафо қилғайсен?

Бехато элга отиб ғамза ўқин,
Бизга етганда хато қилғайсен.

Кўрмагайсен аламу дард юзин,
Дардима, эйки, даво қилғайсен!

Тиларам сарви равонинг равишин,
Тилагим, кош,раво қилғайсен.

Бобур, ул умр сени сўккан учун,
Умр боринча дуо қилғайсен.

* * *

Сендин нафасе мурод топмон,
Ишқингда қўнгулни шод топмон.

Ишқ аҳлиға илтифот кўрмон,
Хусн аҳлида эътиқод топмон.

Қилсам санга ҳар неча тазаллум,
Фарёду фифонки, дод топмон!

Фарёдки, дерга ишқ розин,
Бир кишини эътимод топмон.

Қошинг ғами шарҳини ёзарға
Кўз қорасидек мидод топмон.

Мен банда жуз инқиёд билмон,
Сен шоҳда жуз инод топмон.

* * *

Хуш улки, ёна муборак юзунгни кўргаймен,
Юзум била қадаминг гардини супургаймен.

Демаки, жавр келур санга ёр күрмактин,
Мени не күркүтасен, ҳар не келса күргаймен.

Гаҳи жафою гаҳи жавр этиб юз эвруласен,
Мен ул эмонки, булар бирла юз эвургаймен.

Неча фироқ хумори аро азоб чекай,
Қачон висол майдидин даме усургаймен?

Фироқ ўтида овунсам чоғир била, не ажаб,
Магар бу сув била ул шульани ўчургаймен.

Демиши менини итим, Хайркулпанды күргумдур,
Неча бу ваъда била, Бобуро, югургаймен.

* * *

Келки, сенсиз тобакай мақтули ҳижрон бўлғамен?
Чорае қилким, сенинг оллингда қурбон бўлғамен!

Эй хуш улким, турғасен келиб кўзум ўтрусида,
Мен тикиб икки кўзум юзунгга, ҳайрон бўлғамен.

Неча сенсиз дарду ғам бўлғай менинг қўнглумда жамъ,
Неча зулфунг иштиёқидин паришон бўлғамен?

Кўюнг ичра гар сақар бўлса, мақар жаннатча бор,
Жаннат ўлса гар макон, сенсиз не имкон бўлғамен?!

* * *

Баякногах. кўзумга учраб ўтру,
Мени девона қилдинг, эй парирў.

Жаҳонда ҳар кишига бор муроде,
Менинг йўқтур муродим сендин айру.

Магар уйқуда юзуш кўргай эрдим,
Вале, хажрингда кўздин учти уйқу.

Ики сочинг била юзунг куёшин
Кечалар ёд этармен тонгга тегру.

Тараҳҳум айлаким, бечора Бобур
Сенинг ишқингда бўлди зор асрү.

* * *

Чархнинг мен кўрмаган жавру жафоси қолдиму?!

Хаста күнглум чекмаган дарду балоси қолдиму?!

Мени хор эттию қилди муддаийни парвариш,
Дахри дунпарварнинг ўзга муддаоси қолдиму?

Мени ўлтурди жафою жавр бирла ул қуёш,
Эмди тиргузмак учун меҳру вафоси қолдиму?

Ошиқ ўлғач, кўрдум ўлумни ўзумға, эй рафиқ,
Ўзга кўнглумнинг бу оламда ҳароси қолдиму?!

Эй кўнгул, гар Бобур ул оламни истар, қилма айб,
Тенгри учун де, бу оламшшг сафоси қолдиму?

* * *

То олғали кўшлумни ул юз била ул гису,
Кундуз манга не ором, кеча менга не уйқу!

Ҳар ёнғаки азм этсам, ёнимда борур меҳнат,
Ҳар сорики юзлансан, ўтрумға келур қайғу.

Юз жавру ситам кўрган, минг меҳнату ғам кўрган,
Осойиши кам кўрган мендек яна бир борму?!

Ул юзи қуёш қажри, бу саъб бало дарди,
Кўнглумга урубдур ўт, ҳолимни қилибдур су(в).

Ҳар нечаки муҳлиқдур, дардингни дема элга —
Ким, йиғламоғинг, Бобур, бу элгадуур қулгу.

* * *

Сочининг савдоси тушти бошима боштин яна,
Тийра бўлди рўзгорим ул қаро қоштин яна.

Мен худ ул тифли паривашға кўнгул бердим вале,
Хонумоним ногаҳон бузулмағай боштин яна.

Юз ямонлиғ қўруб ондин, телба бўлдунг, эй кўнгул,
Яхшилиғни кўз тутареен ул париваштин яна.

Тош урап атфол мени, уйида фориғ ул пари,
Телбалардек қичқиурмен ҳар замон тоштин яна.

Оёғим етганча Бобурдек кетар эрдим, нетай,
Сочининг савдоси тушти бошима боштин яна.

* * *

Күзумда муттасил ул әгма қош керак бўлса,
Қошимда кўз ёруғи ул қуёш керак бўлса.

Сужуд вақтида меҳроб бўлмасун ҳаргиз —
Ки, бош қўярда ўшал әгма қош керак бўлса.

Ҳабиб ишқида бошдин кеч, эй қўнгул, йўқ эса
Бу йўлга қўйма оёқ санга бош керак бўлса.

Кўюб оёғига бош, сўрса лаълидин ҳар ким,
Бошиға туфроқу оғзиға тош, керак бўлса!

Сенинг била бори эл ноҳуш ўлса, эй Бобур,
Не бўлғуси санга ул ёри хуш керак бўлса?

* * *

Ким кўрар хуршидни ул моҳсиймо бўлмаса?!

Ким сўрар шаккарни ул лаъли шакарҳо бўлмаса?!

Гул тикандур кўзларимга ул юзи гулдин йироқ,
Сарв ўқтур бағрима ул сарви боло бўлмаса.

Жаннат ул-маъвони, эй зоҳид, нетай мен зорким,
Истарам қўйидин ўзга манга маъво бўлмаса.

Тиймағил девона кўнглумники, расво бўлма деб,
Ошиқ ўлғайму эди ул телба, расво бўлмаса?!

Гар бошингни кессалар ишқида, эй Бобур, сенинг,
Ёрдин кўнглунг, керакким, ўзга катъо бўлмаса.

* * *

Жонима ўт солди ул руҳсораи зебо яна,
Кўнглума ул зулф бўлди мояи савдо яна.

Кўрсатиб руҳсору зулфин ул парипайкар манга,
Жону кўнглумни қилибтур волаю шайдо яна.

Ёр кўйиндаги том сенсен менга пушту паноҳ,
Сояи лутфунгни сол, чун санга келдим то яна.

Шодлиғни фароғатни кўюб, ошиқ бўлуб,
Мехнату ғамни қилиб мен ўзума пайдо яна.

Ёрға қулмен дегач, Бобурни расво айлади,
Тенгри мендек бандасини қилмасун расво яна.

* * *

Үлум уйқусиға бориб, жақондин бўлдум осуда,
Мени истасангиз, эй дўстлар, кўргайсиз уйкуда.

Неким тақдир бўлса, ул бўлур таҳқиқ, билгайсиз,
Эрур жанг жадал, ранжу риёзат барча бехуда.

Ўзунгни шод тутқил, ғам ема дунё учун зинҳор —
Ки, бир дам ғам емакка арзимас дунёи фарсуда.

Замона ахли ичра, эй кўнгул, оё тонилғайму
Сенингдек дардпаймою менингдек дардпаймуда?

Улусдин тинмадим умрумда ҳаргиз лаҳзае, Бобур,
Магар ўлсам бу олам аҳлидин бўлғаймен осуда.

* * *

Хатинг аро узоринг сабза ичинда лола,
Ул чашми пурхуморинг лоладаги ғазола.

Барча парилар, эй жон, гирдингда зору ҳайрон,
Гўё эрур намоён ой теграсида ҳола.

Мехру вафони, эй ёр, кўп кўрди сендин ағёр,
Жавру жафони бисёр қилдинг манга ҳавола.

Ҳажрингда, эй парирў, кўзумдин учти уйқу,
Ҳар кеча тонгта тегру ишимдур оҳу нола.

Юз сафҳасинда хатлар ёшдинки, ҳар тараф бор
Ишқингда Бобур айлар бу навъ юз рисола.

* * *

Ҳажр ўлтурди мени, англасам эрди мунча,
Дўстлар, ёрдин айрилмас эдим ўлгунча.

Зоҳидо, дўзах ўтидин мени не қўрқутасен,
Ҳажр ўти қошида кўрмасмен ани учқунча.

Ул қуёш меҳрини бир зарра манга кўргузмас,
Кавкаби ашқ тўкуб, бўлсам агар гардунча.

Хүснда ортуқ агар бўлса юзи Лайлидин,
Мен таки бормен аниңг ишқида юз Мажнунча!

Риндлар оллида ҳайвон суйини кўп ўқасен,
Эй Хизр, борму экин ул сув майи гулгунча?

Бобуро, шеърингга гар солса қулоқ ул шоҳинг,
Бўлғусидур сўзунга қадр дури макнунча.

* * *

Қошию қаддию оғзин ул моҳ
Кўрсатмаса манга, найлайин, оҳ!

Тутгум сочини юзун қўрай деб,
Тун узуну мен ғариб гумроҳ.

Қадди била икки зулфу оғзи
Жонимға бало бўлубтур, Оллоҳ!

Хоҳ иста қўнгулни, хоҳ қовла,
Чун сенсен бу қўнгулга дилҳоҳ.

Эл билмаса ҳолатим, билур ёр,
Ҳолимдин эрур Худой огоҳ.

Кобул сори гар азимат этсанг,
Қурбон қиласай ўзни санга, эй шоҳ!

Бобур, яна ўтлук оҳ чектинг,
Куйдурмасун элни оҳ ногоҳ!

* * *

Хатинг парвона келтургач, тирилди ушбу девона,
Ани тиргумзак учун гўиё келтурди парвона.

Қуёштек юзунгу дурдек тишиңгнинг ҳажрида, эй жон,
Кўзумнинг ёшидур юз қатраю ҳар қатра — дурдона.

Қадинг кўрсатмадинг, бир тори сочингдин юбор пинҳон,
Иноят тўғри гар йўқтур, не бўлди бўлса тўлғона?

Аниңг усрук кўзидин борди чун диним уйи барбод,
Мену, эй дўстлар, мундин нари май бирла майхона.

Жамолинг шамъи ҳижронида Бобур ўртаниб борди,
Қачон бошингдин эврулгай келиб парвонадек ёна?

* * *

Бўлмадим умрумда бир дам хотири хуррам била,
Гар иликтин келса, бир дамни кечурманг ғам била.

Неча бўлғай ёр хижронию даврон меҳнати,
Накди умрум, оҳқим, ўтти ғаму мотам била.

Зоҳир ўлғай ҳар нафас бир тун сочингнинг ҳажрида
Ўтлуқ оҳим дуд янглиғ чиқса печу хам била.

Эй кўнгул, токим кўрубмен ул паридин илтифот,
Ихтилот этмак манга ёқмас бани одам била.

Қатъ этиб Бобур боридин чун санга келтурди юз,
Бок эмас якруй бўлса жумлаи олам била.

* * *

Неча расво бўлғамен ишқ ичра шайдолиғ била?
Ҳеч киши кўрмайдурур ошиқ бу расвониғ била.

Ҳар нечаким туттум ўзни порсолиғ таврида,
Бўлдум охир шухраи оғоқ шайдолиғ била.

Менки ҳижронингда қон ютмоқ била мұтодмен,
Манга йўқтур ҳеч нисбат айшу сахболиғ била.

Шайх шеърим манъ этар етмай балоғат лутфиға,
Найлагай, ё Раб, киши бу пири ноболиғ била?!

Бобури бедилни ишқи телбаратса, не ажаб,
Чунки ҳаргиз рост келмас ишқ донолиғ била.

* * *

Қачон бўлғай мушарраф бўлғамен, жоно, жамолингға?
Қутулғаймен фироқингдин, етишгаймен висолингға!

Кўз очқил боққаликим, бўлмишам бемор ул кўздин,
Лаб очқил сўргаликим, ташна бўлмишмен зулолингға.

Ул ойнинг юзи бирла тўш бўлуб, даъвойи ҳусн эттинг,
Яқин бўлди бу кунким, эй қуёш, еттинг заволингға.

Кабутар, элтасен хатгам, не бўлғай гар қабул этсанг,
Кўнгулни боғласам ул нома янглиғ парру болингға.

Белингдинким, хаёледур, йироқдурмен, мени ёд эт,
Умидим борки Бобурдин етишгаймен хаёлингға.

* * *

Сокий, эрур ишрат чоги, афсурда бўлма дай била,
Уттек чогир келтур, дағи сухбат туташур май била.

Келтур шароби нобни, омода қил асбобни,
Хуш тут шаби маҳтобни, чун бордур ул ой била.

Даврон ғамин барбод қил, ишрат уйин обод қил,
Жону қўнгулни шод қил овози чангу най била.

Мажлисда бордур сарбасар май нашъасидин шўру шар,
Борини масти бехабар қил жоми пайдарпай била.

Ҳамдард ёре қониким, бир ғамгусоре қониким,
Абри бақори қониким, Бобур киби йиглай била.

* * *

Улки йиллар-ойлар ўткаргай ғаму мотам била,
Шоду хуррам бўлмағай Наврўз тега, байрам била.

Улки давроннинг аёғидин дамодам қон ютар,
Нашъа топмас, гар ичар ҳар давр жоми Жам била.

Дема, эй ҳамдам, диёру ёр сўзинким, менинг
Улфатим йўқ олам аҳли бирла, бал олам била.

Сендин айру найлагаймен ийд ила Наврўзни,
Ою йил хуштур сенинг бирла агар бўлсан била.

Тортиб афгон, ох уруб хижронда, Бобур, йигласанг,
Навҳа тузгай базми ғам аҳли бу зеру бам била.

* * *

Ғурбатқа солди чарх мени юз жафо била,
Ёд айла мен ғарибни гоҳи дуо била.

Бехад вафою меҳр санга кўрсатиб эдим,
Сен ҳам соғингасен мени меҳру вафо била.

Чун қилди мени ул бути Чин зору мубтало,
Иншм менинг қолибтуур эмди Худо била.

Күрмөн фарахни бир дам агар андин айрумен,
Билмон аламни, бормен анинг бирла то била.

Ул сарвға карам қилибон еткур, эй сабо,
Бобур ниёзини ер ўпуб хўб адо била.

* * *

Хуш улким, ёрдин қатъ айлабон тарки диёр этса,
Жаҳон кезмак ила беқайдлиғни ихтиёр этса.

Анингдек бўлсаким, асло тафовут бўлмаса пайдо:
Агар бу даҳри дун хор айласа, гар эътибор этса!

Жафодур жонға бўлмоғлиғ муқайяд олам аҳлиға,
Хуш ул озодаким, элнинг аросидин канор этса!

Кишининг жонига душман, балодур бошиға бу эл,
Агар бошин туфайл айлаб ва гар жонин нисор этса!

Диёру ёрдин Бобур жафою жавр кўп кўрди,
Хуш улким, ёрдин қатъ айлабон тарки диёр этса.

* * *

Улки, манга ёри дилнавоз кўрунди,
Жаврни кўрсатти кўпу оз кўрунди.

Бўлди бошим паст пойбўсида охир,
Гарчи бурун асрү сарафroz кўрунди.

Сенинг учун улки, бош ўйнамади хеч,
Санга ажойибки, ишқбоз кўрунди.

Ишқ борида салоҳу тавбаю тақво —
Борчаси, таҳқиқ бил, мажоз кўрунди.

Душмани жон ўлди, не қилай, санга, Бобур,
Улки, манга ёри дилнавоз кўрунди.

* * *

Не чаманда сарв бор ул қомати раъно киби,
Не гулистон ичра гул бор ул рухи зебо киби.

Не жафо таврида бор дунёда ул bemehrdек,
Не вафо бобида бор оламда мен шайдо киби.

Донаи холи Масихосо лабининг устида,
Нотавон жонимға бўлди мояи савдо киби.

Айласам кўйида маъво, найлайин жаннатниким,
Бор манга ул хур кўйи жаннат ул-маъво киби.

Базм аро, эй дўстлар, не майки, қон ичмакдуур,
Соқие гар бўлмаса ул шўхи базморо киби.

Минса абраш ул қуёш куймай нетайким, Бобуро,
Мени куйдурмакка елдур маркаб, ўтдур рокиби.

* * *

Қади шохи гулдек нигорим қани?
Лаби ғунчадек гулъузорим қани?

Не тонг, юз нигор ўлса қон ёш била —
Ки, ул юзи гул ёш нигорим қани?

Қаро кечаларда кўзум ёрутур,
Ушал шамъи шабҳои торим қани?

Ярим кечалар келур эрди бурун,
Бу тун келмади, оҳ, ёрим қани?

Деманг, тарки ишқини қил ихтиёр,
Бу ишда менинг ихтиёrim қани?

Фироқингда кўнглумни қон айласанг,
Санга бўлғай ул бекарорим қани?

* * *

Шоми ҳижронин манга ул бевафо кўрсатмагай,
Ҳажр шоми асрү муҳликтур, Худо кўрсатмагай!

Ваъда айлаб васл, кўрсатгай неча жонимға ҳажр,
Неча кўнглумға жафо қилғай, вафо кўрсатмагай.

Ул қаро кўз ҳажрида тундек қарорди кундузум,
Ё Раб, андоқ кунни ул кўзи қаро кўрсатмагай!

Очмагай кўзини то сўқмакка оғзин очмагай,
Юзини кўрсатмагай то юз жафо кўрсатмагай.

Ишқ истар бўлса, Мажнун айлагай пайравлиғим,

Йўлни не билгай киши то раҳнамо кўрсатмагай.

Учкудекдур жон қуши ҳижронда Бобур оҳидин,
Кел пари таъжил ила жоним ҳаво кўрсатмагай.

* * *

Юз қўрсатиб, ўлтуурсен, эй ой,
Йўқ сен киби худнамою худрой.

Қаддинг «алиф»у қошинг эрур ё»,
Десам не ажаб агар сени ой?

Ҳам лола юзунг қошида беранг,
Ҳам сарв қадинг борида бепой.

Ўқунг юрагимда жо қилибтур,
Тортиб яна, ўқни қилма бежой.

Сендин манга юз хазор хасрат,
Сендин манга борму ҳеч парвой?

Ул ёр агар ёшурса юз, ох,,
Ағёрға гар кўрунса — юзвой!

Кулмас манга субҳи васл, Бобур,
Ҳар нечаки шоми ҳажр йиглой.

* * *

Ғунчадек кўнглум менинг гулзор майли қилмағай,
Ғам била бутган кўнгул гулгашт ила очилмағай.

Ранга-ранга гулларингни, боғбон, арз этмаким,
Тах-батақ қонлиғ кўнгул гул орзусин қилмағай.

Йўқтур улким, гул юзунгдин айру боқсам гул сари,
Ғунча янглиғ кўнглума юз хори ғам санчилмағай.

Оразу қаддингни таъриф этсалар юз йил, ҳануз,
Эй юзи гул, сарвқад, юздин бири айтилмағай.

Сендин айрилдим эса бўлди насибим хори ғам,
Сендин, эй гул, эмди Бобур бир замон айрилмағай.

* * *

Гаҳи соғин, не бўлди, зорларни,
Унугмағил бурунғи ёрларни.

Сени кўрмай, йирокдин зор бўлдим,
Бирор ёд эт йирокдин зорларни.

Юзунгдин айру мен хор, эй азизим,
Киши гулдин айирмас хорларни.

Кўзунг bemorimен, мендин юмуб кўз,
Яна оғритмағил bemorlarни.

Санга бир йўл етар фикридадурмен,
Унутма бир йўли афгорларни.

Санга кўнглумни олдурдум, жаҳонда
Кўрубмен гарчи кўп дилдорларни.

Сиҳи қадларға, Бобур, ошиқ ўлсанг,
Бурунроқ кўзлагайсен дорларни.

* * *

Ё қошинг янглиғ эгилган жисми зоримниму дей?
Ё сочингдек тийра бўлгон рўзгоримниму дей?

Кундуз ўлса, тунгача айтайму бепоён ғамим,
Кеча бўлса, тонгға тегру ҳоли зоримниму дей?

Ҳажри қотил бирла кўнглум ҳолатинму шарҳ этай,
Дарди муҳлиқ ичра жони бекароримниму дей?

Телбаю мадхушу бехуд дема ким қилди сени,
Лаъли майгун, сўзи мулк, ўзи хуморимниму дей?

Бобур, ул ойнинг қуёшдек орази ҳижронида
Тонгға тегру ҳар кеча юлдуз саноримниму дей?

* * *

Ул аҳд ила паймон қани, эй ёр, не бўлди?
Ул лутф ила эҳсон қани, эй ёр, не бўлди?

Кеттим мени ҳайрон эшигингдин, демадинг ҳеч:
Ул телбай ҳайрон қани, эй ёр, не бўлди?

Юз кўрсатибон эл ичидаги лутф этар эрдинг,
Ул лутфи намоён қани, эй ёр, не бўлди?

Сенинг сари борди күнгүл истаб топа олмон,
Сенинг сари боргон қани, эй ёр, не бўлди?

Жонимға даво сўзунг эди, сўзламадинг, оҳ,
Жон дардиға дармон қани, эй ёр, не бўлди?

Мундоқму эди аҳдки, Бобурни унуттунг,
Ул аҳд ила паймон қани, эй ёр, не бўлди?

* * *

Зуҳд кетти эса, карам қилди,
Ишқ келди-ю, муҳтарам қилди.

Ул алиф бўйлук ойнинг ишқи
Мени олам аро алам қилди.

Кўзию зулфу оғзи фурқатида
Фалак охир мени адам қилди.

Кўнглум ўртанди ҳар дам оҳимдин,
Магар ул ел бу ўтни дам қилди?

Қоши ёлар жафосидин бу чарх
Менинг отимға-ўқ рақам қилди.

Чанги ғамдин қутулмади Бобур,
Нечаким, нола зеру бам қилди.

* * *

Кўрмагай эрдим жамоли оламоро кошки,
Бўлмағай эрдим бори оламға расво кошки.

Ишқ боғининг ниҳоли — ғам, бари — ҳирмон эмиш,
Қилмағай эрдим бу гулшанни тамошо кошки.

Қилмағай эрди кўнгул ишқин ҳавас, бал, тилга ҳам
Кечмагай эрди анингдек лафз асло кошки.

Қоши ёлар кўйида умри шариф этгунча сарф,
Қилғай эрдим масжиду меҳроб аро жо кошки.

Иҳтиёр эт ўзга иш, Бобурки, ҳосил бўлмагай
Ишқу васлу айш ила ишратгин илло кошки.

* * *

Ез бўлди-ю, бўлди яна жаннат киби ёзи,
Хуш ул кишиким, айш ила ўгтай қишу ёзи.

Дугора уни айшу фароғатни берур ёд,
Мутрибқа қулоқ тутки, не дер нағмада сози.

Чун қиблам эрур ёр — қилай қошида сажда,
Носих сўзини найлай, эмас сўзи намози.

Бу телбаю мадхуш дилу жонға не хуштур,
Гаҳ қаҳру итоби била, гаҳ ишваю нози.

Тут мұғтанам ул ёрни, Бобурки, жаҳонда
Махмуд ким эрди, не киши эрди Аёзи?

* * *

Деманг ўқини танимға балои жон келди,
Ҳаётсиз баданимға ўқи равон келди.

Ҳаёт суйини қўйким, лабидин олдим ком,
Бор, эй Хизрки, манга умри жовидон келди.

Сипехри қўйини кўк эврулур келиб ҳар кун,
Не ердурур буки, рафъаттин осмон келди.

Хуш улки, бир киши қўзум йўлида эрканда,
«Севинчи!» — деб югуруб етсаким: «Фалон келди!»

Фироқ аро ўларимда етишти ул жонон,
Худоға шукр қиласким, ўлар замон келди.

Адам йўлиға кўнгул кирди ишқ доғи била,
Бу йўлдин ўтмади ҳар кимки, бенишон келди.

Фароғат истар эсанг, бўл жарида, эй Бобур —
Ки, жону танға ғаму ғусса хонумон келди.

* * *

Бошда гар йўқтур жалолат гавҳаридин афсане,
Ёнима басдур мазаллат туфроғидин бистаре.

Киргали қўксум аро кўнглум иши куймакдуур,
Мен нечук куймайки, қўксум ичра бордур ахгаре.

Сабру х, ушу аклу динимни олибтур, найлайнин,

Сарвқадде, гулрухе, райхонхате, насринбаре.

Кирпидек ханжарин эл күксига күрган замон,
Күзума ҳар киприкин, ё Рабки, қилғил ханжаре!

Абрашини елдуруб етгач йиқилдим, дўстлар,
Охким, умрум дараҳтини йиқитти сарсаре.

Ганжи ҳуснида кўрунг зулфи била гулгунасин,
Гўиё ўт солди ҳар ён ганж узра аждаре.

Ҳажр шомидин менинг қон ютмоғимни ёд этинг,
Чексангиз ул нозанин бирла сабухий соғаре.

Ҳар нечуктур умрни, Бобур, хуш ўткармак керак —
Ким, бу беш кун умр ғамгин бўлғали қилмас гари.

* * *

Биҳамдуллаҳки, ул гулда вафодин бор эмиш бўе,
Жафо таркин қилур эрмиш яна турки жафожёе.

Қадам ранжа қилиб, бошимға келгайму дебон ул ой,
Тутубмен пойи девори, қилиб маскан сари кўйи.

Сочинг белингча-ю, белинг доғи сочинг киби борик,
Латофат ичра йўқ фарқи бу иккининг сари мўйи.

Муяссар бўлса, билғилким, бори оламдин ортуқдур
Кабобиу майи нобиу маҳтобиу маҳрўйи.

Эшиттим, илтифот айлаб демишсен: «Кимдуур Бобур?»
Факире, номуроде, бесарупое, дуогўе.

* * *

Туно кун бирла бу тун мажлиси асрү хуш эди,
Мажлис аҳли бори дилҳоҳу бори дилкаш эди.

Борининг сўзи эди хўбу латифу рангин,
Не паришону не бемаънию не чирмаш эди.

Яхши май йўқ эди-ю, нашъаи май яхши эди,
Ноҳуш эл йўқ эди-ю, асрү хавои хуш эди.

Бори аҳбоб эди хозир, бори асбоб эди жамъ,
Созу хонанда била нуқлу майи беғаш эди.

Гоқ пурханда эди әл, басе, сархушлуқтын,
Мастлиғдин яна гох, әл күзи тұла ёш эди.

Барча таъзим қилиб бир-бирини мастана,
Гох бошта оёқ эрди, гох. оёқта бош эди.

Тун яримиғача бу навъ эди-ю, ондин сўнг
Мажлис аҳлининг иши ҳар сорига тарқаш эди.

Мен илиқдин бориб эрдим, тутуб илгимни бирор —
Мени уйғотди, кўз очтим эса, ул маҳваш эди.

Тортиб илгини, қучуб бўйини, оғзини ўпуб,
Тонгғача ўйнамоқ иш эрди, не хуш ўйнаш эди.

Бобур ар ҳарза деди, мажлис эли, айб этманг,
Карам айланг, ани маъзур тутунг, сархуш эди.

* * *

Ёз фасли, ёр васли, дўстларнинг сухбати,
Шеър бахси, ишқ дарди, боданинг кайфияти.

Ёз фаслида чоғир ичмакнинг ўзга ҳоли бор,
Кимга бу нашъа муяссар бўлса, бордур давлати.

Ишқ дардини чекиб, ҳар кимки топса васли ёр,
Ул замон бўлғай унут юз йилғи ҳижрон шиддати.

Дўстларнинг сухбатида не хуш ўлғай бахси шеър,
То билингай ҳар кишининг табъи бирла ҳолати.

Гар бу уч ишни мувоғиқ топсанг ул уч вақт ила,
Мундин ортуқ бўлмағай, Бобур, жаҳоннинг ишрати.

* * *

Шукрилиллах, айш юзланди-ю, меҳнат қолмади,
Етти айёми висолу шоми фурқат қолмади.

Юзланиб амну фароғат, ғуссаю ғам бўлди дафъ,
Айшу ишрат келди-ю, ранжу мاشаққат қолмади.

Меҳнати ҳижронки, ондин чок-чок эрди кўнгул,
Бўлди роҳатқа мубаддал, ул жароҳат қолмади.

Муртафеъ бўлғонда ҳижрон, кел, тавакқуф қилмаким,
Интизорингни чекарга ўзга тоқат қолмади.

Васлинга етқурди даврон оқибат Бобурни, шукр,
Эмди даврондин манга асло шикоят қолмади.

* * *

Яна бир күз ғамидин хаета күрармен ўзни,
Яна бир зулға вобаста күрармен ўзни.

Лабининг хасратида зор топармен жонни,
Кўзининг фурқатида хаста күрармен ўзни.

Кўзидин ул қрши ё гарчи мени солди йироқ,
Лек, ул ой қошида пайваста күрармен ўзни.

Зулфи занжириға то бўлди кўнгул вобаста,
Шукр, Бобур киби вораста күрармен ўзни.

* * *

Чаманда сарвни ўлтурғузубтуур юруши,
Қиёмате қўпорибтур от узра ўлтуруши.

Мени шикастани қистаб, қўнгулни ғунча қилур,
Қошини четмоғи бирла тор оғзини буруши.

Сўруб ғамимни, таажжуб қилиб, лабин тишлар,
Не хуштуур менга ирнини тишлабон сўруши.

Турап рақиб чиройин турш қилиб доим,
Тили чучук санамим, яхшидурму бу туруши?

Кўрар ракибни доим, хаёл этар мени ғайр,
Не айлагай анга Бобурки, ғайрдур кўруши.

* * *

Ҳабиб бўлса эди, ё рақиб ўлса эди,
Рақиб ўлса эди, ё ҳабиб бўлса эди.

Кўнгулга меҳнату ғам ҳар не бўлса, бўлса эди
Ки, ёрга қотилиб, ғайрдин қутулса эди.

Фироқ шахрида бўлғунча, кош кўйингда
Таним сўнгак бўлубон, сўнгаким ўкулса эди.

* * *

Улки, юз Лайливаш онинг ишқидин Мажнундуур,
Хўблар султони Мирзо Қосими Арғундуур.

Тийрборонидин ул чобукнинг, эй кўнгул, не бок?
Гарчи беҳад тездур, юз шукрким, ўткундуур.

Зуҳд сахросига туштум ишқ йўлидин озиб,
Бобури гумрахни эмди ким бу йўлға кўндуур?

РУБОИЙЛАР

Жоно, битигингки, бўлди марқум манга,
Меҳнат била ғамни қилди маъдум манга.
Кўргач ани гарчи шод беҳад бўлдум,
Мазмуни, vale, бўлмади маълум манга.

* * *

Не ишрату айш учун майи ноб манга,
Не тоат учун гўшаи меҳроб манга,
Не фисқ қилурға бордур асбоб манга,
Не зоҳид ўлурға тоқату тоб манга.

* * *

То бўлғали дилдор ўшал ой манга,
Холимни билиб, қилмади парвой манга.
Мен асру ҳаробу ёр кўп мустағний,
Эй вой манга, вой манга, вой манга!

* * *

Хуш улки, кўзум тушти сенинг кўзушта,
Бевосита ҳолимни десам ўзунгга,
Бермай сўзума жавоб ачиғланасен,
Қилдинг мени муҳтоҷ чучук сўзунгга.

* * *

Асру кўп эмиш журъату химмат сизга,
Рўзий қилғай Худой нусрат сизга.
Мардоналиғингизни бори эл билди,
Раҳмат сизга, ҳазор раҳмат сизга!

* * *

То қилди мени фироқ аро ёд ҳабиб,
Мажжур кўнгулни айлади шод ҳабиб.
Гар васл мұяссар ўлмаса, нетай, эй Бобур,
Фарёд ҳабибу оху фарёд ҳабиб!

* * *

Эй қомати сарву лаблари оби ҳаёт,
Будур тилагимки, — еткамен васлингга бот!
Ҳажрингда манга не сабр қолди, не сабот,
Ё кел бу сориға ё мени ўзунгга қот!

* * *

Бу қозийи фосиқки, йибордин санга бот,
Сен дөғи узатқыл боту ҳам бадрақа қот!
Гар хотириинг истаса йиборгил савғот:
Маъжуну шаробу оби норанжу набот.

* * *

Келди рамазону мен тақи бодапараст,
Ийд ўлди-ю, зикри, май құлурмен пайваст.
Не рўзаю не намоз йиллар, ойлар;
Тун-кун маю маъжун била девонаю маст.

* * *

Бўлдум мени ошуфтаи ҳайрон мардуд,
Қилғил мададеки, бўлди имкон нобуд.
Дунё била уқбода ружуъум сангадур,
Эй икки жаҳонни шаҳи Султон Маҳмуд!

* * *

Мутрибки, унини ҳар киши гўш қилур,
Жон бирла кўнгулни зору мадҳуш қилур.
Мақсуд недурки, элни ёд этганда,
Ул доирада бизни фаромуш қилур?

* * *

Душманники, бу даҳр забардаст қилур,
Наҳват майдин бир неча кун маст қилур.
Фам емаки, еткурса бошини кўкка,
Охир яна ер киби они паст қилур.

* * *

Кўзунг бори соғларни маст этгусидур,
Ғамзанг бори мастиларни паст этгусидур.
Кўп зоҳиду порсони Бобур янглиғ
Лаълинг хаваси бодапараст этгусидур.

* * *

Ишлар бори кўнгулдагидек бўлғусидур!
Инъому вазифа — бори буйрулғусидур!
Ул ғаллаю мухмалки, деб эрдинг, бердим,
Мухмалға бўю ғалладин уй тўлғусидур!

* * *

Хар кимки вафо қилса, вафо топқусидур!
Хар кимки жафо қилса, жафо топқусидур!
Яхши киши күрмагай ёмонлиқ ҳаргиз,
Хар кимки ёмон бўлса, жазо топқусидур!

* * *

Бу телба кўнгулки, ишқ аниңг судидур,
Аҳбобнинг ихтилоти мақсудидур.
Ҳижрон чекиб, аҳбобни ҳар кимки қўрар,
Хуш давлатиу толеи масъудидур.

* * *

Ҳижрон қафасида жон қуши рам қиладур,
Гурбат бу азиз умрни кам қиладур.
Не навъ битай фироқу ғурбат шарҳин —
Ким, кўз ёши номанинг юзин нам қиладур.

* * *

Жисмимда иситма кунда мақкам бўладур,
Кўздин учадур уйқу чу ахшам бўладур.
Ҳар иккаласи ғамим била сабримдек,
Боргон сори бу ортадур, ул кам бўладур.

* * *

Ё Раб, менда не яхши толеъ бордур —
Ким, баҳти мутиъю ёри тобеъ бордур.
Маъзур тут ар васлингга кечроқ етсан,
Не чора қилай, озғина монеъ бордур.

* * *

Хотирни баҳор фаслида гашт оладур,
Кўз нурини ранги лолаю дашт оладур.
Хуш улки, толаларда юруб сайр этса,
Бу фаслдаким, латифу дилкаш толадур!

* * *

Эйким, қуёш ул юзунг, ҳилол ул қоштур!
Пўлоддуур кўнглушту бағринг тоштур!
Номамға агар яхши жавобинг йўқтур,

Сўқмак била ёд айласанг хам хуштур!

* * *

Ҳажри аро орому қарорим йўқтур,
Васлиға етарга ихтиёrim йўқтур.
Кимга очайин розки, йўқ маҳрами роз,
Гам кимга дейинки, ғамгусорим йўқтур.

* * *

Улким, анга илм ичра ғолиб йўқтур,
Дерларки, бери келурға роғиб йўқтур.
Дедимки, бу сўз рост эмастур, негаким,
Толибни тилар андаки, толиб йўқтур.

* * *

Туз ох, Захиридин Мұхаммад Бобур,
Юз ох, Захиридин Мұхаммад Бобур!
Сарриштаи айшдин кўнгулни зинҳор
Уз, ох, Захиридин Мұхаммад Бобур!

* * *

Қайғунгни чека-чека қорибтур Бобур,
Раҳм айлаки, ўзидин борибтур Бобур.
Норанж ийборди еенгаки, билгайсен,
Яъники, бу навъ саргорибтур Бобур.

* * *

Бобур, неча бу даҳр мени зор айлар,
Сабримни каму ғамимни бисёр айлар.
То даҳрдуур, будур анинг расмиким,
Ойриб кишини азизидин хор айлар.

* * *

Қиши бўлди-ю, бўлди борча тому тош қор,
Жамъияти бор кишига бордур хуш қор.
Бу қишида ёмон йўлу паришон ҳолим,
Ё Раб, мени яхшилиғ сори бошқор!

* * *

Арбоби ҳасад сўзига буттунг ўхшар,
Бегоналиғ атворини туттунг ўхшар.

Бир дөғи соғинмадинг бу фурсатта мени,
Мен хастани, эй ёр, унұттунг ўшар.

* * *

Васлингга күнгүл қиёссиз толибтур,
Хажринг аро ихтиёrsиз қолибтур.
Муштоқлиғим шарҳини дей олмасмен,
Дийдоринга иштиёқ күп голибтур.

* * *

Эй боди сабо, айла Хуросонға гузар,
Мендин дегил ул ёри паришонға хабар.
Неча сафар ўз күнглунг учун қылғайсен,
Эмди бизинг учун айла бу ёнға сафар.

* * *

Күпдин бериким, ёру диёрим йўқтур,
Бир лаҳзаю бир нафас қарорим йўқтур.
Келдим бу сори ўз ихтиёrim бирла,
Лекин боруrimда ихтиёrim йўқтур.

* * *

Киши гарчи замони манқалу оташтур,
Лекин бу шито Ҳиндта кўп дилкаштур.
Ҳангоми нишоту бодаи бегаштур,
Май бўлмаса, маъжун дөғи бўлса хуштур.

* * *

Аҳбобки, базмида гулиетон хастур,
Йўқ лек алар базмида бизга дастур.
Гар сизда ҳзур бирла жамъият бор,
Юз шукр, бу жамъ бехузур эрмастур.

* * *

Юз шукр де, Бобурки, карими Гаффор,
Берди санга Синду Ҳинду мулки бисёр.
Иссиклиғига гар сенга йўқтур тоқат,
Совуқ юзини кўрай десанг, Газни бор.

* * *

Кўнглумда ўту икки кўзумда судур,

Мен хастаға раҳм қилки, ҳолим будур.
Фам кундузиу фироқ шоми янглиғ,
Түн-күн менга не қарору не уйқудур.

* * *

Бу ёғлигким, «Боги жаҳон» чоғлиқдур,
Жон риштаси ҳар риштасиға боғлиқдур.
Тан тори юзум олтунидектур сенсиз,
Кўр ул иккидин намуна бу ёғлиқдур.

* * *

Жисмимда иситма тобидин оташдур,
Жонимға балою ғусса бебаркашдур.
Кўп дард ила ғамдин манга нохушлуқ эди,
Сен сўргали, эй ҳабиб, кўнглум хушдур.

* * *

Девонима не рабту не тартибдуур,
Не жадвалу не лавҳу не тазҳибдуур.
Гар санга йибордим ани, айб айламаким,
Девонингни тиларга тақрибдуур.

* * *

Эй қўргон эли, қолдиму дармонларингиз?
Чиқмай, недуур бу жаҳл қилгонларингиз?
Жондек кишилар очлиғидин чун чиқадур,
Сиз чиқмасангиз — чиқса керак жонларингиз!

* * *

Аҳбоб, йиғилмоқни фароғат тутунгиз!
Жамъиятингиз борини давлат тутунгиз!
Чун гардиши чарх будуур, Тенгри учун,
Бир-бирни неча куни ғанимат тутунгиз!

* * *

Ҳажринг ғамидин оқибат ўлгум, қаро кўз,
Юз ғуссаю андух. ила боргум, қаро кўз.
Васлинг била қилмадинг иложин, Бобур,
Мушкилки, фироқингда тирилгум, қаро кўз.

* * *

Озор ила неча гуфтук қилғайсиз?
Озурда бўлурни жустужў қилғайсиз.
Мунчаки, кўнгулларга етишти озор,
Май бирла магарки шустушў қилғайсиз?

* * *

Ҳаммолки, то маскани жонона эмиш,
Анда парилар ҳусниға девона эмиш.
Ул худ паридур, борча мулозимлари ҳам,
Алқиссаки, ҳаммом парихона эмиш!

* * *

Ҳусн ахлиға зору мубтало кўз эрмиш,
Жоним била кўнглумга бало кўз эрмиш.
Фахм айладим эмди, Бобуро, ишқ ичра
Кўзумни қорортқон қаро кўз эрмиш.

* * *

Қар ҳазки, ҳалойиқ андин айрилмас эмиш,
Ул ҳаз мазасию қадрини билмас эмиш.
Маъжуну баситу бўзаю лутеки,
Бир журъа чогар дурди ишин қилмас эмиш.

* * *

Бу хаста кўнгул эрди висолинг била хуш,
Жоним ҳам эрур сенинг жамолинг била хуш.
Хижрон ғами гарчи асрү ноҳуштур, лек,
Фикринг била шодмен, хаёлинг била — хуш.

* * *

Чун борди Худой раҳматига ул ёш,
Не фойда тўқмак ғами хижронида ёш.
Ул ёш ғами хижронида кўп ёш тўқтунг,
Бир ёшиңг учун Худой берсун юз ёш!

* * *

Гар водийи хажринг аро бўлдум ноқис,
Айб айламаким, хрдисаедур ходис.
Қавми ажабе чоғирға қилди тарғиб,
Амри ажабе хажрға бўлди боис.

* * *

Эйким, бори шеър ахлиға сен хон янглиғ!
Шеъринг бори шеърларга султон янглиғ!
Мазмуні анинг хатти саводий ичра,
Зулмат аросида оби қайвон янглиғ!

* * *

Не ёр вафо қылғуси охир, не ҳариф,
Не сайфу шито қолғуси боқый, не ҳариф,
Юз хайфки, зоеъ ўтадур умри азиз,
Афсуски, ботил борадур умри шариф.

* * *

Улфат тутай, ар бор эса таълифи шариф,
Инсрф берай, гар ўлса таснифи шариф,
Маъруфдуур эл ичра таърифи шариф,
Бўлғай шарафим кетурса ташрифи шариф.

* * *

Андин бериким, қасдим учун турди фироқ,
Юз дарду аламни манга еткурди фироқ,
Мени эшикингдин, нетайин, сурди фироқ,
Қил чора, йўқ эрса мени ўлтурди фироқ.

* * *

Май таркини қылғали эрурмен ғамлиқ,
Бор тийра кўнгулга ҳар замон дарҳамлиқ.
Ғам бирла фасурдалиқ халок этти мени,
Май бирла эмиш шодлиғу хуррамлиқ.

* * *

Олудаи юз туман маосий бўлмоқ,
Юз ранжу туман азоб хоси бўлмоқ.
Кўп яхши экин ахли хираднинг қошида —
Ким, оғритибон атони осий бўлмоқ.

* * *

Ким ёр анга илм, толиби илм керак,
Ўргангали илм толиби илм керак!
Мен толиби илму толиби илме йўқ,
Мен бормен илм толиби — илм керак.

* * *

Юзунг била лабларинг эрур гул, мулдек,
Балким, юзунг олида эрур гул қулдек.
Бобур киби ишқдин дам урмайдур әдим,
Эй гул, мени ишқинг айлади булбулдек.

* * *

Бобурни бурун маҳрами асрор эттинг,
Васлингға бериб йўл, ўзунга ёр эттинг,
Охир бординг, доғи они зор эттинг,
Ҳижрон алами бирла гирифтор эттинг.

* * *

Лутф эттингу кўнгул била жон ўргаттинг,
Васлинг била, эй жону жаҳон, ўргаттинг.
Бу қотла ёмонроқ ўлса ҳолим сенсиз,
Айб айламагайсенки, ёмон ўргаттинг.

* * *

Хаттинг била кўнглакингки, ирсол эттинг,
Қайғу била меҳнатимни помол эттинг.
Ул хат била хотиримни хурсанд айлаб,
Бу кўнглак ила кўнгулни хушҳол эттинг.

* * *

Кўз шамъини ёрутқали маҳваш келдинг,
Сабр уйини куйдурғали оташ келдинг,
Қилдинг мени келганинг била миннатдор,
Раҳмат сенга, яхши келдингу хуш келдинг!

* * *

Сенсиз неча ғам бирла малоле кўралинг,
Ҳажринг неча бўлғуси, висоле кўралинг.
Ҳажрингда неча хаёл ила ўткаралинг,
Лутф айла-ю келгилки, жамоле кўралинг!

* * *

Эйким, ясабон юзунгни хуршид эттинг,
Фурқат аламини жонга жовид эттинг.
Мен сени дедим, сен ўзгани қилдинг ёд,
Навмид ўлғил, чун мени навмид эттинг.

* * *

Ётларни, керакки, ошно кам қилсанг,
Хар кимки вафо қилса, жафо кам қилсанг.
Навмид бўлур борча вафодорларинг
Гар шоҳ назаринг бирла вафо кам қилсанг.

* * *

Хижрон аро ёд этиб, мени шод эттинг,
Маҳжур кўнгулни ғамдин озод эттинг.
Не лутф эди, дей, ҳури паризод эттинг,
Гўёки бузуқ Каъбани обод эттинг!

* * *

Хар ердаки гул бўлса, тикон бўлса, не тонг?!
Хар қандаки май дурдидан бўлса, не тонг?!
Шеъримда агар х.азл, агар жид, кечурунг,
Яхши борида агар ёмон бўлса, не тонг?!

* * *

Хижрон ғамидин неча шикоят қилолинг,
Келгилки, висолдин ҳикоят қилолинг.
Тенгри ҳақи, бизни деб агар сен келсанг,
Кўнглунгдагидек лутфу иноят қилолинг.

* * *

Келгилки, даме ўлтурубон май ичолинг,
Дунё ғаму ранжидин замоне кечолинг.
Чун айшу нишот лашкари саф тузди,
Эй меҳнату ғусса хайли, сизлар сижолинг!

* * *

Кўрдунг, доғи қўзушта гирифтор эттинг,
Сўрдунг, доғи сўзушта гирифтор эттинг.
Бу табъу камолинг била ўз бошинг учун,
Бошдин мени ўзунгга гирифтор эттинг.

* * *

Эй ёр, ҳазин қўнглумни ёд айламадинг,
Мехрингни кам айладинг — зиёд айламадинг.
Ё менда гунаҳ бордур, унуттунг ё сен,

Оё, не жиҳатдуурки, ёд айламадинг?

* * *

Ё қаҳру ғазаб бирла мени туфроқ қил!
Ё баҳри иноятингда мустағрақ қил!
Ё Раб, сенгадур юзум — қаро, гар оқ қил,
Хар навъ сенинг ризонг эрур, андоқ қил!

* * *

Ноз уйқусидин бирор замон ойилғил!
Гулдек кулуб, эй ғунчадаҳан, очилғил!
Күнглумни иликладинг чолиб чанг, эй ёр,
Чангингдадуур күнгүл — навозиш қилғил!

* * *

Доим соғиниб, күнгүлни ол, хуш қолғил!
Раҳмат назарини менга сол, хуш қолғил!
Нохуш эди буки, мен ёмон бордим, лек,
Сен лолаузор, яхши қол, хуш қолғил!

* * *

Эй ел, бориб аҳбобқа номимни дегил!
Хар ким мени билса, бу паёмимни дегил!
Мендин демагил гар унутултон бўлсам,
Хар кимки мени сўрса, саломимни дегил!

* * *

Наққош, менинг ҳолима тадбир этгил,
Бир ёғлиғ аро қашида таҳрир этгил.
Ул сафхада мен хаёл қилгон янглиғ,
Ул ёрға мушкилимни тақрир қилғил.

* * *

То қилғали зикр табъ номини күнгүл,
Вирд айлади табъ аҳли қаломини күнгүл.
То ҳажр ғаму меҳнати таскин топқай,
Истайдуур аҳбоб паёмини күнгул.

* * *

Ғавтода май иртиқоб қилмоқ мушкил,
Жонға куч ила азоб қилмоқ мушкил,

Бўлмай доғи маст хоб қилмоқ мушкил,
Аҳбобдин ижтиноб қилмоқ мушкил.

* * *

Эй ёр, сенинг васлинга етмак мушкил,
Фархунда ҳадисингни эпштмак мушкил,
Ишқингни доғи бартараф этмак мушкил,
Бошни олибон бир сари кетмак мушкил.

* * *

То водий ҳажрингда қилибмен манзил,
Суврат била гарчи айрумен мен бедил.
Валлаҳки, эй ёр, сенинг ёдингдин
Бир лаҳзаю бир замон эмасмен ғофил.

* * *

Жонига етишти тузу тоғ бирла кўнгул,
Дардини тугатмас иситмоғ бирла кўнгул.
Үрбатда оёқ бирла бадан етмасдек,
Юз шукрки, тинчдур қулоғ бирла кўнгул.

* * *

Яксон караминг қошида мудбиру муқбил,
Осон сенинг оллингда жамиъи мушкил.
Ё лутфу иноят онча қилким, кўтарай,
Ё қаҳру ғазабни тоқатим борича қил.

* * *

Юз ҳамд ангаким, ҳамдин анинг аҳли мақол,
Юз йил десалар тугатмаги амри маҳол.
Васфида хирад ожиз эрур, нотиқа — лол,
Не навъ сифат қилай они жалла Жалол.

* * *

Аъзою жавориҳингни ҳозир қилғил,
Жон бирла кўнгул ҳрзиру нозир қилғил.
Ҳар лаҳза бир андишаю бир фикрни қўй,
Андишаю фикрингни борин бир қилғил.

* * *

Кўзунгдин эрур, назора қил, хасталиғим,

Қошингдин әтур ғам била пайвасталиғим.
Бошимни олиб кетгай әдим юз қотла,
Бўлмаса эди сочингға дилбасталиғим.

* * *

Сенинг била менки, ошнолиғ қилдим,
Ишқингни ҳазин жонға балолиғ қилдим.
Кўрмай-билмай мени вафосиз дебсен,
Мен сенга не навъ бевафолиғ қилдим?

* * *

Кўнглум тилаги висол эмиштуқ, билдим,
Ул васл доги маҳол эмиштуқ, билдим.
Ҳар қандаки бўлса меҳрибондур, дер әдим,
Ул доги ғалат хаёл эмиштуқ, билдим.

* * *

Зулфиға кўнгул қўюб, паришон бўлдум,
Кўз олдурубон юзига, ҳайрон бўлдум.
Чин дей сенга, Бобуроки, ошиқлиғда,
Ҳар неки қилиб әдим, пушаймон бўлдум.

* * *

Ҳуснунг сифатини эшитиб зор ўлдум,
Кўрмай сени ишқингға гирифтор ўлдум.
Сўргилки, ғаминг фироқи беҳол этти,
Кўргилки, кўзунг ҳажрида бемор ўлдум.

* * *

Хижронда, сабо, етги фалакка оҳим,
Гар ул сори борсанг, будуур дилҳоҳим-
Ким, арзи дуо ниёз ила қилғайсен,
Гар сўрса мен хастани гулруҳ моҳим.

* * *

Йиллар тилаб, ишни қобу сахлаб турдум,
Юз жаҳд била ишни мунга еткурдум.
Мардана бўл, эмди яхшидур иш келиши,
Тенгрига сени, элни сенга топшурдум.

* * *

Гар Рұхдам этса эрди оханги нағам,
Мажлисда не хузн қолур эрди, не ғам.
То борғали Рұхдам бизинг мажлисдин,
Мажлис әлига не рух қолди-ю не дам.

* * *

Үт солди күнгүлга ранжу бетоблиғим,
Сув қилди бу хаста жонни беоблиғим.
Бу иккаласи агарчи бор мұхлику саъб,
Лек ўлтурадур тонгғача бехоблиғим.

* * *

Эй гул, не учун қошингда мен хор ўлдум?
Юз меңнату андух била ёр ўлдум!
Васлинг била бисёр севиндүм аввал,
Қажринг била оқибат гирифтор ўлдум.

* * *

Юз номай иштиёқ таҳрир эттим,
Юз навъ била васлинга тадбир эттим.
Маъзур тут, эй қүёшки, толеъ йўқидин
Васлинга етар маҳалда тақсир эттим.

* * *

Ёр ёғлиғидин күнгүлни хурсанд эттим,
Рұхум қүшини тори била банд эттим,
Күнглумни не навъ узай ўшал ёғлиғдин,
Жон риштасини торига пайванд эттим.

* * *

Бемеҳр деса эл сени, мен бутмас эдим',
Харгиз бу сифатни сенга ёвутмас эдим.
Ноҳақ оғриб, мени унуттунг охир,
Валлоҳки, сендин бу тамаъ тутмас эдим.

* * *

Ислом учун овораи ёзий бўлдум,
Куффору хунуд ҳарбсозий бўлдум.
Жазм айлаб эдим ўзни шаҳид бўлмоққа,
Алминнатулиллоҳки, ғозий бўлдум.

* * *

Хар кунда юзунгни күрмак эрур хавасим,
Хар кеча сочинг хаёлидур ҳамнафасим.
Исо дамидин рух берур жисмимға,
Сенинг соридин паём келтурса насим.

* * *

Қотингда агар гунох. гоҳе қилдим,
Юз қотла надомат била охе қилдим,
Қилдим ёмону асру табоҳе қилдим,
Лутфунг била сен кечур — гуноҳе қилдим.

* * *

Ахбоб унутмаса керак ахди қадим,
Еткурса керак хабар гаҳи пайки насим.
Бобур, чу умид ила қилур арзи ниёз,
Шоядки, қабул айлагай табъи салим.

* * *

Бу олам аро ажаб аламлар кўрдум,
Олам элидин турфа ситамлар кўрдум,
Хар ким бу «Вақоєши ўқур, билгайким,
Не ранжу не меҳнату не ғамлар кўрдум.

* * *

Ҳаммолки, арк ичинда пайдо қилдим,
Софинмаки, судин табарро қилдим.
Суд ушбу эмасмуким, тадбир била
Покиза баданларни тамошо килдим.

* * *

Юз шукр қилайки, ёна ошиқ бўлдум,
Оламға бўлуб фасона, ошиқ бўлдум.
Яхши сўзунггу васфи жамолинг эшитиб,
Кўрмай сени гойибона ошиқ бўлдум.

* * *

Ҳаммолки, қилдим кўрунгизким, айём,
Ўхшатти анинг бори иши манга тамом.
Кўз ёшию кўнгул ўти бирла мендин
Гулчехралар истабон юруйдур ҳаммол.

* * *

Ул юзи қүёшки, бордур ойдин афзун,
Хүсн ичра ул ой оллида хуршид забун.
То бир кун ул ойдин навозиш топқай,
Күк доира бўлди-ю, жаложил ою кун.

* * *

Ишқинг йўлида фироқ ила нетгаймен?
Бир йўл қўрсатки, васлинга етгаймен!
Васлинг манга гар мұяссар ўлмас бўлса,
Бошимни олиб бир сорига кетгаймен!

* * *

Васфингни неча улусдин эшитгаймен,
Не навъ қилиб висолинга етгаймен?
Гар васл мұяссар ўлмаса нетгаймен?
Бошимни олиб қай сорига кетгаймен?

* * *

Ул хатки, мен анда сени ёд этгаймен,
Кўз оқида, кошки, савод этгаймен.
Кирпиклардин анга қалам рост қилиб,
Кўз қорасидин анга мидод этгаймен.

* * *

Бир гўшаи боғ ўлсаю сен бўлсангу мен,
Май қўйсоқ икимиз қадаҳ ичра бир ҳин.
Ондин сўнгра аёқ иликка олибон,
Сен тутсангу мен ичсам, мен тутсаму сен.

* * *

Бекайдмену ҳароби сийм эрмасмен,
Ҳам мол йифишитур лаим эрмасмен.
Кобулда иқомат этти Бобур дерсиз,
Андоқ демангизларки, муқим эрмасмен.

* * *

Мехринг недурур — бурун чу бор, жавр — кейин,
Бефоида ишқинг ғамини неча ейин.
Ҳолимни неча десам, демассен мени ёр,
Сен демасанг «Эй ёр!» мени, мен не дейин?!

* * *

Хажрингда не қон қолдики, ютмайдурмен?!
Күз ёшини бир лаңза қурутмайдурмен.
Дийдорингнинг ҳаққини, эй юзи қуёш,
Тенгри ҳақи, бир зарра унутмайдурмен.

* * *

Сен гулсену мен ҳақир булбулдурмен,
Сен шуъласен, ул шуълаға мен қулдурмен.
Нисбат йўқтур, деб ижтиnob айламаким,
Шаҳмен злга, vale сенга қулдурмен!

* * *

Хаттимни кўруб, сўзумни чун билгайсен,
Келмакта бизга ел киби елгайсен.
Ихлосингни билиб йибордим қосид,
Раҳмат сенга, зинҳорки, бот келгайсен!

* * *

Ул бордики, ишрат орзу қилғайсен,
Ишрат тиламакликта ғулу қилғайсен.
Чун айшу фароғ мумкин эрмас зинҳор,
Бобур, ғаму меҳнат била хў қилғайсен.

* * *

Аҳбобға ҳар хатки, савод этгайсен,
Бизни доги ул битикда ёд этгайсен.
Мақсадки, қосиди агар келса бу ён
Бир нома била кўнгулни шод этгайсен.

* * *

Хижронда соғиниб, мени шод этгайсен,
Мен хастани муҳлис эътиқод этгайсен.
Бу хатни анинг учун битидим мунда,
Кўргач бу хатимни мени ёд этгайсен.

* * *

Неча менга жавр муттасил қилғайсен?
Мехринг йўқу неча мунфаил қилғайсен?
Жаврингни кўруб, меҳони кўрмай кеттим,

Гар күрсаму күрмасам биҳил қилғайсен.

* * *

Захмингни күнгүл тилар — анго қилғайсен,
Захмингни күнгүлга бехато қилғайсен.
Тил ики алиф кўксума, наъл ўртадаким,
Кўнглум тиларин ҳаққин адo қилғайсен.

* * *

Хуш улки, келиб ёнимда ўлтурғайсен,
Ё бир нафас оллимда келиб турғайсен.
Оғзингға ўпар сўзин битий олмасмен,
Боргон кишидин оғиз сўзин сўргойсен.

* * *

Давлат била шоду шодмон бўлгойсен,
Шавкат била маигҳури жаҳон бўлгойсен.
Кўнглунгдагидек даҳр аро ком суруб,
Бу даҳр боринча Комрон бўлгойсен.

* * *

Эйки, олам шахлари шохи сенсен!
Бевосита манзури илоҳий сенсен!
Сен борсен, кимга элтай, эй шох, паноҳ,
Чун борча жаҳон эли паноҳи сенсен!

* * *

Зинҳорки, дўстлуқни унутмагойсен,
Туққонлиғдин кўнгулни совутмагойсен.
Ётлар била душман тарафин гар тутсанг,
Туққонлиғу дўстлугу тамаъ тутмагойсен!

* * *

Эйки, ёролиғ жисмима марҳам сенсен,
Мажруҳ кўнгулға ништар хам сенсен.
Гах шоду гаҳи ғамгин эсам, айб этма-
Ким, боиси шодмонлиғу ғам сенсен.

* * *

Жонимда менинг ҳаёти жоним сенсен,
Жисмимда менинг руху равоним сенсен.

Бобурни сенингдек ўзга йўқ ёри азизи,
Алқиссаки, умри жовидоним сенсен.

* * *

Эйким, манга мужда бердинг ул жонондин,
Қилдинг мени озод ғами хижрондин.
Бу муждані не навъ сифат қилғаймен,
Гүёки, хабар бердинг ўлукка жондин.

* * *

Даврон мени ўткарди сару сомондин,
Ойирди мени бир йўли хонумондин.
Гаҳ бошима тож, гаҳ. балойи таъна,
Неларки, бошимға келмади даврондин.

* * *

Сўз сўргали лаъли нуктадонинг топмон,
Юз суртгали ул осто ning топмон.
Беному нишонлиғ истасам, не тонгким,
Номингни эшигдиму нишонинг топмон.

* * *

Аҳбоб йигинидин неча қолғоймен,
Ўзумни нетиб ул ароға солгоймен?!
Борсам дағи анда меҳмон касратидин,
Маълум эмаски, ер топа олғоймен.

* * *

Эл сухбатиники, орзу қилмишмен,
Не хушлуғ ила бу гуфтугӯ қилмишмен.
Ишрат била айшни не иш қилғоймен,
Менким, ғаму меҳнат била хў қилмишмен.

* * *

То тарки маноҳию шароб этмишмен,
Нафсимға Худой учун азоб этмишмен.
Тавба эшиги ҳануз очуқ эрди,
Бу тавбада бир нима шитоб этмишмен.

* * *

Май таркини қилғали паришондурмен,

Билмон қилур ишимнию ҳайрондурмен.
Эл барча пушаймон бўлуру тавба қилур,
Мен тавба қилибмену пушаймондурмен.

* * *

Ишқинг мени қилди асру шайдо, нетайин?
Оlam элига айлади расво, нетайин?
Жонимни фидо қилиб санга, андин сўнг
Дерменки, сени жон этай, аммо нетайин?

* * *

Васлингни тилаб неча, сабодин билайин,
Келгилки, қуюндек бошиングга эврулайин.
Гар келмасанг, истасанг мени хидматингга,
Бошимни қадам қилиб, қадамға келайин.

* * *

Ишқ ишини боштин яна бунёд этайнин,
Ишқинг ғами бирла хотирим шод этайнин.
Дебсенки, унутма мени ҳижрон аро,вой,
Сени унутуб, не кишини ёд этайнин?!

* * *

Ёринг сенинг илоҳий «Таборак» бўлсун!
Душманларингга тўъма палорак бўлсун!
Мулкунгда фароғат била хонликлар қил,
Мулкунг била хонлиғинг муборак бўлсун!

* * *

Бесабрмену бесару сомондурмен,
Бир ғамзададурмену паришондурмен.
Не диннинг ишин қилдиму не дунёнинг,
Ё Раб, нетай, ўз ишимга ҳайрондурмен.

* * *

Ул шўхки, билдурди вафодорлиғин,
Тарқ айлади гўёки ситамкорлиғин.
Лутф айлади — ёрлиққа фармон берди,
Аъдо била ёрдур, нетай ёрлиғин?!

* * *

Сенинг била сўз муқаррар андоқ қилайин,
Оламда сени мўътабар андоқ қилайин.
Тенгри хақи, бу хидмат агар сен қилсанг,
Ҳар навъки, кўнглунг тилар — андоқ қилайин.

* * *

Нисён қаламин неча менга сургайсан,
Вақт ўлдики, хажр номасин бургайсен.
Будур тилагим — хатимни чун кўргайсен,
Албатта, ўзунгни манга еткургайсен!

* * *

Кечрак келасен, бу хастадин тўйдунгму?
Дил сафҳасидин ҳарфи вафо йўйдунгму?
Номусу ўёт керак, уй, от сахлдуур,
Юз қўй учун ул эшикка юз қўйдунгму?

* * *

Ғам хонаси сори гузар, эй жон, қилма!
Ишрат уйини кулбаи аҳзон қилма!
Зулфунг киби кўнглумни паришон айлаб,
Лаълинг киби бағримни тўла қон қилма!

* * *

Ҳар зулфтин, эй кўнгул, паришон бўлма,
Ҳар юзга ҳам асру зору ҳайрон бўлма.
Мен сенга демонки, тарки ишқ эт, лекин,
Андоқ қилким, сўнгра пушаймон бўлма!

* * *

Мунча мени зор, эй юзи хуршид, этма,
Фурқат аламини менга жовид этма.
Тенгридин агар сенинг умидинг бордур,
Тенгри учун, эй ой, мени навмид этма.

* * *

Давлатқа этиб, меҳнат элин унутма!
Бу беш кун учун ўзунгни асру тутма!
Борғонни, кел эмди, ёд қилмай, эй дўст,
Бориш-келишингни лутф этиб, ўксутма!

* * *

Хижрон аро ёд этиб, мени шод айла,
Маҳжур күнгүлни ғамдии озод айла.
Бу хатни аниң учун битидим мунда,
Күрган сойи хаттимни мени ёд айла!

* * *

Күз равшан эди сенинг жамолинг бирла,
Күнгүл хуш эди сенинг висолинг бирла.
Бас тиіраю нохуш этти ҳажринг бизни,
Эмди қилалинг хүй хаёлинг бирла.

* * *

Рухум яратиб әдинг латофат бирла,
Қилдинг анга танни ҳамраҳ оғат бирла.
Рухумни чу тан уйига келтурдунг пок,
Мундин бори элтма касофат бирла.

* * *

Сен анда фароғу айшу ишрат бирла,
Мен мунда ҳароб ранжу меҳнат бирла.
Асармен ўзум бирла сени нақш қилиб,
Хурсанд бўлурмен ушбу суврат бирла.

* * *

Нетгай киши бу фалак нифоки бирла,
Этгай бу фалак оту сўроқи бирла.
Гаҳ тиргузадур висол айёмидин,
Гаҳ ўлтурадур шоми фироқи бирла.

* * *

Рафгориу қаддиға равоним садқа,
Бир боқишиға икки жаҳоним садқа.
Оғзию белига буду нобудум сарф,
Кўзию лабиға жисму жоним садқа.

* * *

Бобур мутаважжих ўлса Лангар сориға,
Қилмас назари бихишту кавсар сориға.
Сендин тилагумдур мадад, эй шоҳ Ғиёс,
Ҳар вақтқи, азм айласам ҳар сориға.

* * *

Азм айла, сабо, ет гули хандонимға,
Не гулки, қүёшдек маҳи тобонимға.
Етгил дөғи иштиёқ ила Бобурдин,
Зинхор дегил салом туққонимға!

* * *

Келдим санга юз умид бирла, эй мох,
Лекин, бордим юзунгни күрмай, юз ох,
Хамсухбату ҳамрахни нетай бу йўлда?
Дардинг менга ҳамсухбату ишқинг ҳамроҳ.

* * *

Не хеш мени хушлару не бегона,
Не ғайр ризо мендину не жонона.
Ҳар нечаки яхшилиқта қиласам афсун,
Халқ ичра ёмонлиғ била мен афсона.

* * *

Бу даҳр аро гар эҳтимоли бўлса,
Мендек сенга ёри лоуболи бўлса.
Ул ёр басе нозику йўқ менда адаб,
Мендин, не ажаб, агар малоли бўлса.

* * *

Ёр улдурким, шеърға майли бўлса,
Нетгай киши шеър ғайр хайли бўлса?!
Ағёрнинг озорини ҳар ҳол била
Чеккаймен агар ёр туфайли бўлса.

* * *

Дунё бориси манга мусахҳар бўлса,
Уқбода дөғи Худой ёвар бўлса.
Будур тилагим икки жаҳонда Ҳақдин,
Ҳар не тиласам, бори муюссар бўлса!

* * *

Бобур била Мир иттифоқи бўлса,
Йўқтур ғам агар жаҳон нифоқи бўлса.
Будур тилагимки, шоҳ даргоҳида
Мен банда учун ҳамиша боқий бўлса!

* * *

Күнглушта нечаки, сайр матлуб ўлса,
Ахбобни сўрмоқ доғи марғуб ўлса.
Гар хажринг имтиоди мундин ортар,
Қолмас манга сабр — сабри Айюб ўлса.

* * *

Хуш улки, баҳор фасли бу дунёда,
Бўлғай тараб асбоби бори омода.
Гар бўлмаса асбоб, этолинг дангона,
Мендин газаку таом, сендин — бода.

* * *

Ахбобқа қилсанг гузар, эй ел, ногоҳ,
Ул жамъни бу сўзумдин этгил огоҳ.
Сиз кўргандек эсон-саломаттурмиз,
Сиз доғи эсон бўлгосиз, иншооллоҳ!

* * *

Жон вола эрур лаъли шакарборингға,
Кўнглум ҳам эрур ҳароб руҳсорингға.
Гуфторинг эрур бошдин-аёқ борчаси хўб,
Мен банда бўлай боштин-аёқ борингға.

* * *

Эй, ой юзунг оллида қуёш шарманда,
Ширин сўзу яхши хулқунгга мен банда,
Ҳижронда неча нома била сўзлашалинг,
Ё сен бери кел, ё борайин мен анда.

* * *

Неча бу фалак солғуси ғурбатқа мени,
Ҳар лаҳза тугонгусиз машаққатқа мени.
Не чора қилай, нетайки, Тенгри гўё,
Мехнатни менга яратти, меҳнатқа — мени.

* * *

Бедард ҳабиб билмади дардимни,
Туфроқча кўрмади руҳи зардимни.
Мендин неча кўнглида ғубори бўлғай,

Кеттим муна, эмди топмагай гардимни.

* * *

Күнгли тилаган муродига етса киши,
Ё борча муродларни тарқ этса киши.
Бу икки мұяссар ўлмаса оламда,
Бошини олиб бир сориға кетса киши.

* * *

Ёд этмас эмиш кишини ғурбатта киши,
Шод этмас эмиш қўнгулни меҳнатта киши.
Кўнглум бу ғариблиқда шод ўлмади, оҳ,
Ғурбатта севунмас эмиш, албатта, киши.

* * *

Оворалиғ асру хонумондин яхши,
Бир гўша манга икки жаҳондин яхши.
Овора бўлурни яхши эрмас демагил,
Бўлсам агар овора, не ондин яхши?!

* * *

Ҳар сўзники дермен санга, лоф ўлмағуси,
Бемаънию ҳарзаю газоф ўлмағуси.
Ул ишта агар мухолафат айларсен,
Тенгри ҳақи, бу сўзда хилоф ўлмағуси.

* * *

Эй ёр, жафо расми чикормоқ не эди?!
Ё меҳр гиёхини қўпормоқ не эди?
Бир меҳр, яна лутф, яна жавр недур?
Бир бордингу келдинг, яна бормоқ не эди?

* * *

Гар меҳр била бу чарх эврулса эди,
Жонлардин анинг жавфи керак тўлса эди.
Бобур киби жонға меҳр боғлар эрдим,
Гар ушбу жаҳонда меҳр, жон бўлса эди.

* * *

Ҳолимға, керак, ҳабиб эврулса эди,
Ишрат қадаҳи ҳабибдин тўлса эди.

Хуш вақттуур ёз, vale нохушмен,
Хушвақт бўлур эдим, чоғир бўлса эди.

* * *

Жон аҳди бор, эй нигор, етмасму эди?
Ул аҳд била қарор етмасму эди?
Эмди доғи васл интизорин берасан,
Мунча маҳал интизор етмасму эди?

* * *

Ғурбат туғи ёпқон руҳи зардимниму дей?
Ё ҳажр чиқаргон оҳи сардимниму дей?
Ҳолинг недурур? Билурмусен дардимни?
Ҳолингаи сўрайму, йўқса дардимниму дей?!

* * *

Ишванг била ғамзангайю нозингниму дей?
Жаврунг била сўзунггу гудозингниму дей?
Сўзунг, қилиғинг, навозишингму айтай?
Овозу усулингнию созинггаиму дей?

* * *

Кўзум уйи юзидин мусаввар бўлди,
Бу важҳ била кўнгул мунаввар бўлди.
Юз шукрки, Бобур киби ошиқликда,
Ҳар неки тилаб эдим — мұяссар бўлди.

* * *

Хаттингни кўруб, кўнгулга ҳайрат бўлди,
Шеъринг эшитиб, жонға мусаррат бўлди.
Бу неча маҳал тағофул эттинг, демагил,
Толеъ йўқ эдики, мунча ғафлат бўлди.

* * *

Эй пайк, бориб сано била қуллук, де!
Ер ўп, доғи қўп, адo била қуллук, де!
Гар ёр мени хастани сўрса зинҳор,
Мендин юқунуб, дуо била қуллук, де!

* * *

Номангки, тириклигим нишони эрди,

Хар сатри ҳаёти жовидони эрди.
Хар лафзида ошкор юз ҳарфи вафо,
Хар ҳарфда юз меҳр ниҳони эрди.

* * *

Ҳажрингда бу тун кўнгулда қайғу эрди,
Васлингға етишмадим — жиҳат бу эрди:
Оҳим тутуни бирла кўзумнинг ёшидин
Йўл балчиқ эди, кеча қаронғу эрди!

* * *

Ҳажрингда, агарчи жонға бедод эрди,
Сенсиз манга юз фифону фарёд эрди.
Фикрингдин эрди, валек, хурсандлиғим,
Зикринг била бу хаста кўнгул шод эрди.

* * *

Хотирға хутур этти бу сўз ёнгла, ахий,
Айтай сенга, сен қулоқ солиб онгла, ахий.
Умрунгни бу кун хуш кечир аҳбоб илаким,
Топилмагусидур ушбу кун тонгла, ахий.

* * *

Эшитса киши бу шўру шеван, не дегай?
Доим бу тарийқ ичкуни кўрган не дегай?
Душман сўзига кирма, эшит дўст сўзин,
Эшитмаса сўзни дўст, душман не дегай?

* * *

Ишқингда кўнгул ҳаробдур, мен не қилай?
Ҳажрингда кўзум пуробдур, мен не қилай?
Жисмим аро печутобдур, мен не қилай?
Жонимда кўп изтиробдур, мен не қилай?

* * *

Шохим, санга маълум эмастур, не қилай?
Оҳим санга маълум эмастур, не қилай?
Мен юзу қошинг дермену сен — бадру ҳилол,
Моҳим, санга маълум эмастур, не қилай?

* * *

Бошимни туфайл ул саромадқа қилай,
Жонимни фидо ўшал сихи қадқа қилай.
Бу хаста кўнгул била хамида қадни
Кўзи била зулфиға анинг садқа қилай.

* * *

Етсам санга, қуллуғумни чўқ арз қилай,
Сен етсангу мен десамки, йўқ арз қилай.
Кўптур сўзуму маҳрам эмас ҳеч киши,
Рухсат этса, тобуғунгда-ўқ арз қилай.

* * *

Хижрон аро неча нома таҳрир қилай,
Хома тили бирла ҳол тақрир қилай.
Хуш улким, сўзум санга десам воситасиз,
Сен андаю мен мунда — не тадбир қилай?

* * *

Менинг тилагим будурки, то зинда бўлай,
Қар қанда эсанг, банда доғи анда бўлай.
Не хулқ эди, ёна кўнглум олдинг сўз ила,
Ширин сўзу яхши хулқунгга банда бўлай!

* * *

Ҳуснунгаи сенинг кимки тааққул қилғай,
Сендин бошқа нечук таҳаммул қилғай?
Бу табъу бу ихтилотким, сендадуур,
Не менки, бори олам элин қул қилғай.

* * *

Ашъорингким, шеър оти то бўлғай,
Табъ аҳли анга волаю шайдо бўлғай.
Ҳар лафзи дуру баҳри маоний анда,
Ким кўрди дуреки, анда дарё бўлғай.

* * *

Арбоби ҳасадки, дунёдин дур ўлғай,
Истар севаридин кинш махжур ўлғай.
Доим күрайин юзунг ало рағми ҳасуд,
Хар ким кўра олмаса, кўзи кўр ўлғай.

* * *

Носих сўзи санга неча мардуд ўлғай,
Яхшию ямон қошингда нобуд ўлғай.
Бори эмди маош, бир навъ этким,
Ҳақ розиу олам эли хушнуд ўлғай.

* * *

Юз жаҳд ила етмай санга, эй ой, нетай?
Ҳажринг аламида неча йифлой, нетай?
Йўқ санга вафою раҳму парвой, нетай?
Эй вой, нетай? Вой, нетай? Вой, нетай?

* * *

Мен неча жафою жаврунга сабр этай?
Бир зарра вафою меҳр йўқ сенда, нетай?
Чун бошим аёғингға қўярға ярамас,
Бошимни олиб аёқ етганча кетай!

* * *

Аҳбоб, фирокингиз била эл нетгай?
Сизларга киши не чора айлаб етгай?
Жамъиятингизни жамъ тутқай Тенгри,
Бобурни доги бу жамъда жамъ этгай.

* * *

Қосидки йибординг, айлади шод мени,
Доим бу йўсунлуқ айлагил ёд мени.
Озодингга қул бўлайки, хаттинг кетуруб,
Ҳажринг ғамидин айлади озод мени.

* * *

Ҳар ким деса бурно ё агар ёнгла мени,
Ўзунгга мусоҳибу муҳиб англа мени.
Бу кун мени ёд этиб, унутма тонгла,

Зинҳорки, күз тут ушбу кун тонгла мени.

* * *

Шеъринг эшитур фикрини Бобур қилди,
Не фикри хушу яхши тасаввур қилди.
Күзни ёруқ айлади саводи бирла,
Мазмуни била қулоқни пурдур қилди.

* * *

Хижрон ғамидин заиф жоним сўлди,
Гурбат алами бирла ичим қон бўлди.
Юз шукрки, мунча йилғи ғам бирла алам
Роҳат била ишратқа мубаддал ўлди.

* * *

Толеъ йўқи жонимға балолиг бўлди,
Ҳар ишники, айладим — хатолиг бўлди.
Ўз ерни кўйиб, Қинд сори юзландим,
Ё Раб, нетайин, не юз қаролиг бўлди?!

* * *

Ҳуснунгки сенинг шухраи скроқ ўлди,
Жон бирла кўнгул васлингга муштоқ ўлди.
Ҳажринг аро интизор ҳаддин ошти,
Кел ё мени иста — тоқатим тоқ ўлди.

* * *

Идрокинггу табъу хушунгга банда бўлай,
Овозу усулу жўшунгга бандада бўлай.
Тақсим қилурда нақшларға абёт,
Таъриб била ўқушугата бандада бўлай.

* * *

Бу чехраи зардимдин уёлсанг, нетгай?
Раҳмат назарини манга солсанг, нетгай?
Бир ишва била кўнгул бериб Бобурға,
Бир бўса била кўнгулни олсанг, нетгай?

* * *

Гар сидқ била бировки, ошиқ бўлғай,
Маъшуқ висоли анга лойик бўлғай.

Пир оллида топқуси муродин бешак,
Хар кимки, агар муриди содик бўлғай.

* * *

Ишқинг, нетай, ихтиёрсиз қилди мени,
Сабримни олиб, қарорсиз қилди мени.
Оlam зли ичра орсиз қилди мени,
Зуҳд аҳлиға зътиборсиз қилди мени.

* * *

Бобурки, демас ҳар кишига ҳар сўзини,
Элчингга деди вале саросар сўзини.
Султонали ар сўзум сенга деса, не тонг,
Оре, лаку дақ дегай қаландар сўзини.

* * *

Келмас кўзума қуёш киби гар мингдур,
Ёқмас менга гар ой минги янглиғ мингдур.
Гил бирла гул ичра фарқ эта олмасмен,
Гулхан била гулшан менга эмди тенгдур.

* * *

Кўнглумки, эрур қуёш киби юзунго,
Йл ўтди-ю, келмади бу сори ул моҳ
Тил бирла кўнгул ишқ аро бир қилдиму бас,
Ёр оғритти ғамин кўнгулни аммо.

ТҮЮҚЛАР

Васлдин сүз дерга йўқ ёро манга,
Ҳажр аро раҳм айлагил, ёро, манга.
Ўқунг этти кўп ёмон ёро манга,
Марҳами лутфунг била ёро манга.

* * *

Улки, ҳар кўзи ғазоли Чиндуур,
Қошида пайваста онинг чиндуур.
Чунки кўп ёлгон айтти ул манга,
Гар десам ёлғончи они чиндуур.

* * *

Мени беҳол айлаган ёр ойдуур —
Ким, онинг васли менга ёрайдуур.
Гар висоли бўлмаса, кетар еrim
Ё Хуросон, ё Хитой, ё Ройдуур.

* * *

Ишқ ахли ишқ дардини танинг,
Кўп ёмондур, дарди ишқидин танинг.
Ҳар неча кўзум оч эрса, кўз тўёр
Гар очилса сиймдек нозик танинг.

* * *

Мехрким, кўкка қилур оҳанг тонг,
Оллида бўлса, эмас беранг тонг.
Холиу икки лабидек бўлмагай,
Ҳинду ар келтурса шаккар танг-танг.

* * *

Кел, қилай жонни нисоринг, о ёrim,
Накди жонни борму сендин оёrim?!
Бўса берсанг гар тамом оғзинг била,
Кунжи оғзингдин олойин оёrim.

* * *

Сен киби бир дилрабони билманам,
Ошики содикки дерлар, бил, манам,
Қил тасаввур кўз ёшимни бир тенгиз,
Ўзга ошиқ ашқи янглиғ билманам.

* * *

То чиқарди хат узори покидин,
Гул юзи озурда бўлди покидин.
Истар эрди эл бурун юз меҳр ила,
Эмди ул юз меҳри кетти покидин.

* * *

То кўнгул бердим ўшал қойсориға,
Боргонини билмадим қой сориға.
Дўстлар, ёрга мени соғиндурунг,
Солсангиз ногаҳ қулоқ қойсориға.

* * *

Шах, супурай остоңинг юз ила,
Тийманақдин неча урай юз ила,
Икки юзлук муддайдин не ғамим,
Гар ишим тушса алардин юзила?!

* * *

Не бало бийиктурур давлат тоғи,
Кўи ғамни не билур давлат тоғи.
Ҳиммате тут, доди давлат истагил,
Ҳимматинг бўлса, бўлур давлат тоғи.

* * *

Жонға солди да? ф ғурбат норини,
Кўз ёшим бўлди мўғулнинг норини.
Бу арода мен дегандек бўлмаса,
Кўзлай Иссиғқўлу андин норини.

* * *

Қаддимни фироқ меҳнати ё қилди,
Кўнглум ғаму андуҳ ўтиға ёқилди.
Ҳолимни сабоға айтиб эрдим, эй гул,
Билмон, санга шарҳ қилмади ё қилди?!

ҚИТЪАЛАР

Эй аларким, бу Ҳинд кишваридин
Бордингиз англаб ўзга ранжу алам.
Кобулу хуш ҳавосини соғиниб,
Ҳинддин гарм бордингиз ул дам.
Кўрдингиз — топтингиз экин анда
Ишрату айш бирла нозу ниам?
Биз доғи ўлмадук, биҳамдиллоҳ,
Гарчи қўп ранж эди-ю, беҳад ғам.
Ҳаззи нафсий, мاشаққати баданий,
Сиздин ўтти-ю, ўтти биздин ҳам.

* * *

Даврон ғами била ситамини унутгуур
Ул сабзчеҳра ёр хаёли аладдавом.
Хижронида хаёл эта олмон, бу турфаким,
Васлида ҳам хаёл агар бўлса, борча хом.
Васфида хомлик агар ўлса, не ғамдуур,
Чун дафъ этар хаёли ғаму гуссани тамом.
Чун ёри роздор қилурман сени хаёл,
Асрор фош айлама зинҳор, вассалом!

* * *

Бобур ниёзу мадхини етқургил, эй сабо,
Ул шаҳзода Носир олижанобқа.
Бўл ою йил фароғату хушбошлиғ била
Бўлгунча моҳу сол ою офтобқа.
Хижрон чўлида жаҳд била пўялар уруб,
Истаб зилоли васл, етиштим саробқа.
Чун хост мундоқ эрдики, ҳажрингни чеккамен,
Бехост ражъят айламишам Андаробқа.

* * *

Эйки, тарғиб қилурсен чоғир ичмакка мени,
Созу хонанда била соқию сахбо борму?
Бовужудики, ўтубтур чоғир ичмак вақти,
Мажлис асбобини, билмонки, муҳайё борму?

* * *

Ноумид бўлдум, эй Мўғул, сендин,
То эшигимки, Андижон бординг.
Айтғон сўзга келдим, аммо, сен
Яхши келдинг демай, ямон бординг.

* * *

Қолмади ҳурмат аҳли оламда,
Оlamу олам аҳдидин юв илик!
Бобуро, икки подшолиғдин
Яхшироқ бу замонда бир беклик.

* * *

Мұяссар ўлса агар ёр васли ғурбатта,
Ватанни не қилаю ўз диёр нега керак?
Йиборди ёр манга ёдгор деб хатини,
Манга ҳабиб керак, ёдгор нега керак?!

* * *

Не суд андин пой дар гиллиғим,
Чу ал дўстлардин ул ой юб эмиш.
Ўзин форифу бизни қилгон асир-
Ким, эрмиш бу янглиғ ул Айюб эмиш.

* * *

Тамоми ҳусн эли соғу ҳушёр эканда,
Дурушту тунд агар бўлсалар, билингки, еридур.
Чоғир керакки, ичиб, базм бўлса, барча йигитлар,
Чоғир кетур, бори хублар чоғирга тушкулариidor.

* * *

Не қилайин сенинг била, эй тил,
Жиҳатингдин менинг ичим қондур!
Неча яхши десанг бу ҳазл ила шеър,
Бириси фаҳшу бири ёлғондур.
Гар десанг куймайин бу журм била,
Жилавингни бу арсадин ёндор!

* * *

Ул сарвнинг ҳаримиға гар етсанг, эй сабо,
Бергил бу ҳажр хастасидин ёд кўнглига.
Раҳм айлабон соғинмади Бобурни, бор умид,
Солгой Худой раҳмни Фўлод кўнглига.

* * *

Бу вилоятка муқайяд бўлмағил,

Кел, Хurosон жонибиға азм қил!
Гар борур бўлсанг, эрурмен ҳамраҳинг,
В-ар туарсен, мен борурмен жазм қил!

* * *

Йўқтуур нозингдин озоре манга,
Ноз агар қилсанг манга матлубдур.
Хоҳ кўрсат лутфу хоҳи жавр қил,
Ҳар не воқеъ бўлса сендин хубдур.

* * *

Қилмаса ул ой назар манга, не тонг?
Тенгри толеъ чун манга ёротмади.
Ўқи ёрап эрди кўнглум дардини,
Нетайин, кўнглум учун ёр отмади.

* * *

Кобулу Ғазни элига айтингиз:
Бизга ер эмди Хушобу Берадур.
Қай сориға борғасизким, мулку мол
Бизга мунда Ҳақ таоло берадур.

* * *

Кимки, мубтал этар ул ётишини,
Синдуурлар бошини ё тишини.
Негаким, ўз ишини тарқ этибон,
Ҳарзагард ўлуб, этар ёт ишини.

* * *

Хurosонга ўн ой тортиб черик, Кобул сори ёндуқ,
Қишичирон бирлаким, ул йўл ваҳми жон олди.
Бу фурсатта киши ўтмойдуур ҳаргиз бу добондин,
Биз ўттук, лек элнинг илик-оёғин совуқ чолди.
Неча кун қор тепиб, муз ёстониб, ташвиш ила қўндуқ,
Совуқу қор асрү беҳд учун эл кўнгул солди.
Жебаю отлари элнинг қолди аксар йўл ёмон учун
Бу юрушта зиён кўб бўлди, боре яхши от қолди.

* * *

Эйки, дебсен лутф этиб, лутфи итобомез ила:
«Кўнглунг истар ёрлар бирла ҳамиша шод бўл!»
Мендину кимдин яна бордур никори хотиринг?

«Мендину кимдинки күнглунг истамас, озод бўл!»

* * *

Фирокинг ўлтуур охир мени дилхастани бешак,
Мени ўлтур висолингда, не яъни андоқ ўлтурмок.
Неча носих. насиҳат дегаю, мен ҳам не қилғаймен?
Азалда чунки бордур бу кўнгулга кўргулук эмгок.

* * *

Тариқи фақр сулук ахлиға не хуш йўлдур,
Вале бу йўлда кераклитурур рафиқи шафик.
Тариқи фақр агар истасанг, бери келким,
Сулук аҳли демиш: «алрафиқу сумма тариқ».

* * *

Отани чунки қибла дебтурлар,
Қибла янглиғ анга назар қилғил.
Ота оғритма, эй отам, зинҳор,
Ота озоридин хазар қилғил.

* * *

Билур жаҳон эликим меҳмон зиёфатидин,
Менинг тариқим эмас ижтиnob қилмоғлиқ.
Қаво хуш эрди-ю, ахбоб доғи қўймадилар:
Зарурат ўлди чоғир иртиқоб қилмоғлиқ.

ТҮРТЛИКЛАР

Тутмағил, эй гул, равоким, ишқинг ичра ҳар ғариб,
Ерга бош қүйғай хазон яфроғи янглиғ сарғариб.
Шахрдин безор бўлса, не ажаб, безар киши,
Ишқ аро бемор бўлса, тонг эмас, бемар ғариб.

* * *

Ёр кўб бемехрдур, толеъ басе ноиътамид,
Ваҳки, кун-кундин бўлурмен ўз-ўзимдин ноумид.
Васл боргондек кўнгулдин, борди илгимдин кўнгул,
Не менга андин хабардур, не анга мундин навид.

* * *

Келки, бормай, сени кўрмай юз туман армон била,
Мақдамингда нақди умрум сарф айлай жон била.
Неча истарсен менинг дардимға дармон, эй табиб,
Ишқ дарди яхши бўлғайму экин дармон била?

* * *

Неча меҳрсизликтин ҳижрон йўлиға борғай?
Ким бу йўлдин, эй кўнгул, ул қуёшни қайтарғай?
Ҳеч эшитмайин сўзни, ғамга солдилар ўзни,
Ё кўнгулни, ё кўзни, — қайси бирисин қарғай?

* * *

Абдуссамади Тархон, ишрат била бўл бегам,
Абдуссамади Тархон, ишрат била бўл хуррам.
Эл ҳамдами бўлғанда, ишқингда ғаму меҳнат,
Абдуссамади Тархон, ишрат била бўл ҳамдам.

* * *

Хаёл этсам ул белни, ҳол элтадур,
Мени бели сори хаёл элтадур.
Қадининг хаёлин кўз асраб магар,
Кўнгул равзасиға нихол элтадур?

* * *

Эй хуш улким, қилса ғамдин кўнглини огоҳ, ишқ,
Айласа беғамлигининг қиссасин кўтоҳ, ишқ.
Ваҳ, не кун бўлғайки, қовлаб ақлу дониш хайлини,
Бўлса жон бирла кўнгулнинг кишварида шоҳ ишқ.

* * *

Сафар азмини қилдинг, мен бораолмай туруб қолдим,
Назар лутфини қилдинг мендину мен телмуруб қолдим.
Аннингдек тунд сурди хажр рахшин ул қарокүзлүк,
Йироқтин юз алам бирла қаросини күруб қолдим.

* * *

Сени күрмаслик күнгүлга ғам эди, жонимға хам,
Файрнинг күрмаклиги бўлди алам узра алам.
Ё сенинг күрмаклигингдин файр бўлса эрди дафъ,
Ё сени кўрмайдуурмен, файрни хам кўрмасам.

* * *

Қади фурқати мени дуто қилур,
Қоши хажри қоматимни ё қилур,
Неча ғайрға ул ой вафо қилур?
Неча жонима менинг жафо қилур?

МАСНАВИЙЛАР

Сабо, ул гул ҳаримиға гузар қил,
Менинг ҳолимдин ул гулга хабар қил.

Саломим еткур ул ороми жонға,
Яна мундоқ дегил ул дилситонға:

«Юзунгни қўрсатиб, қўнглумни олдинг,
Олиб қўнглумни, кўздин мени солдинг.

Дегил дилдорлиғ мундоқ бўлурму?
Тариқи ёрлиғ мундоқ бўлурму?

Сени мундоқ тасаввур қилмас эрдим,
Бу янглиғ раҳ, мсиз ҳам билмас эрдим.

Сени деб барча оламдин кечибмен,
Рафиқу ёру ҳамдамдин кечибмен.

Замоне қилмадим сендин фароғат,
Вале, бордур сенга мендин фароғат.

Мени аввал ўзунгга ҳамдам эттинг,
Ёна билмон нега номаҳрам эттинг.

Сўзунгким, Хизр суйидин нишондур,
Вале, ул сув киби мендин ниҳондур.

Не, яъни мунча биздин сўз ёшурмоқ,
Жафо ойинини ҳаддин ошурмоқ?

Бироннингким, бирордин қўнгли қолур,
Киши юз сўз била қўнгулни олур.

Ажабким, мендин, эй дилдор, тўйдунг,
Менинг қўнглумни бир сўз бирла қўйдунг.

Узатма мунча ҳам, Бобур, сўзунгни,
Бу сўзлар бирла хор этма ўзунгни.

Агарчи кўп сўзунг бор, муҳтасар қил,
Ул ойға сўзнинг аслидин хабар қил.

Гар ул сўзким, ёшурдунг, айтмассен,
Бу янглиғ одатингдин қайтмассен.

Сенинг севмаслигингни жазм этармен,

Бош олиб ўзга бир сори кетармен.

Агар ботроқ йибормассен жавобим,
Бу хатдин ортуқ ўлур печу тобим».

* * *

Эй пайки сабо, қотимға қелгил!
Эшил бу сўзумни, доги билгил!

Елдек етиб ул қуёш қошиға,
Куюн киби эврулуб бошиға.

Юз ҳасрату иштиёқ бирла,
Юз минг аламу фироқ бирла.

Мендин тобуғида бўйла арз эт,
Бу хидматни ўзунгга фарз эт:

«К-эй подشاҳи вилояти ҳусн!
Шаънингда келибтур ояти ҳусн!

Сен ҳусн сарири подшоҳи!
Мен ишқ фақири додҳоҳи!

Ҳажру ғаминг этти зулму бедод,
Эй жону жаҳон, фитону фарёд!

Ойрилғали, эй нигор, сендин,
Ойрилди ҳушу қарор мендин.

Кўзумда, агарчи, йўқ жамолинг,
Кўнглумдадурур, вале, хаёлинг.

Фикрим будуурки, сенга етсам!
Зикрим будуур — сўзунг эшитсам!

Бормади кўнгулдин ул сочу юз,
Ёд эттим аларни кеча-кундуз.

Чун йўқ қошинга етарга ҳаддим,
Қошинг ғамидан эгилди қаддим.

Зулфунг гириҳига бастадурмен,
Кўзунг ҳавасида хастадурмен.

То оқ юзунг йироқ тушти,
Икки кўзум ичра оқ тушти.

Оғзинг ғамидинки, тангдилмен,
Үлмай юрурам, не сангдилмен!

Лутф этки, ҳароб бўлди ҳолим,
Раҳм айлаки, қолмади мажолим.

Хуш улки, юзунгни ёна қўрсам,
Ҳайрон боқибон юзунгга турсам.

Ўпсам аёғинг қўюб юзумни,
Суртуб анга ҳар замон қўзумни.

Бўйнунгға қўлум ҳамойил этсам,
Сарвингни ўзумга мойил этсам.

Гах илкима ғабғабингни олсам,
Гах оғзима ул лабингни олсам.

Кўзумни кўтармасам кўзунгдин,

Юзумни кўтармасам юзунгдин.

Гах оғзимға тилингни олсам,
Гах оғзингға тилимни солсам.

Ҳосилки, агар қошингға етсам,
Кўнглум тилаганча ишрат этсам.

Юзунг яна қўрсам эрди, эй жон,
Ўлсам доғи қолмас эрди армон.

Юз мунча хаёллар қилурмен,
Ёдинг била ҳоллар қилурмен.

Мен ушбу хаёллар била шод,
Сен мени қилурсен ўзгача ёд.

Мажжур кўнгулни шод қилмай,
Яхши сўз бирла ёд қилмай.

Ёлғон сўз ила итоб этарсен,
Юз қаҳр била хитоб этарсен.

Гар ёлюни бўлса зохир, эй дўст!
Шарманда бўларсен охир, эй дўст!

Эй ёр, сен айлама тасаввур-

Ким, күнглини ўзга қилди Бобур.

Юз ҳұрсифат қошимға келса,
Юз тиғи жафо бошимға келса.

Күнглумда ҳануз ўшал вафодур!
Бошимда дағи ўшал ҳаводур!

Фикрим ўшалу хаёл ўшалдур!
Дардим улу зор ҳол ўшалдур!

Гар мунда тараддуға этса ойим,
Бу сүзда гувоҳ әрур Худойим.

Ҳол ул әдіким, ҳикоят эттим,
Гах шукру гаҳи шикоят эттим.

Хар неки күнгүлда эрди — дедим,
Эмди сендин будур умидим:

Хар ишта шитоб қилмағайсен!
Бу тавр итоб қилмағайсен!

Қолгон күнглумни олғасен бот,
Олғон назарингни солғасен бот.

Гар яхшию гар ямон қилурсен,
Дедим санга, эмди сен билурсен.

То дахрдуур, саломат ўлғил!
Хушлуқ била то қиёмат ўлғил!

Хушвақтлиғинг мудом бўлсун!
Давлат санга муетадом бўлсун!

* * *

Хотиримни тилар эсанг, кел, қўп!
Бу сўзумни эшитгил, эй ел, қўп!

Ул парининг ҳаримиға гузар эт!
Мени девона ҳолидин хабар эт!

Дегил аввал анга саломимни,
Яна арз айла бу паёмимни-

Ким: «Санга номалар равон қилдим,
Қолатимни борин баён қилдим.

Сени дедим умид ила, эй ёр-
Ким, олиб қүнглум үлғасен дилдор.

Йўқким, кўшлумга жавр қилғайсен,
Ёрлиғни бу тавр қилғайсен!

Кам эмас эрди ёр оламда,
Ҳар тараф ёр бор оламда.

Боридин сени ихтиёр эттим,
Жонни ишқингда бекарор эттим.

Гарчи, кўп фурқатингда қон юттум,
Лек, доим висола кўз туттум.

Билмадимким, фироқ кўргаймен,
Мехнати иштиёқ кўргаймен.

Номалар ёздим изтироб била,
Сарфароз этмадинг жавоб била.

Мунча чоғлиқ ниёз зоҳир этиб,
Мунча сўзу гудоз зоҳир этиб.

Бўлмади, эй нигор, нозинг кам,
Не қилай, элдин эҳтирозинг кам.

Ғаму дарду алам била тўлдум,
Охир ул-амр ноумид ўлдум.

Ноумид ўлуб, ўлтуруб эрдим,
Мутахайир бўлуб, туруб эрдим-

Ким, яна нома бирла ёд эттинг,
Қайғулук хотиримни шод эттинг!

Қўюбон бошқа бекарор ўлдум,
Яна боштин умидвор ўлдум.

Лутфлар айладинг, vale, не суд?!
Эмдиким, васл ишидуур нобуд.

Эй жафожўй, мундоғинг бор эмиш,
Қўнглунг, эй ёр, мунча юмшор эмиш.

Не бало, бердинг интизор манга,
Кўп жафо қилдинг, эй нигор, манга.

Бу қулунг санга чун керак эрди,
Бу иноят бурун керак эрди.

Эмдиким, ваъдага вафо қилдинг,
Мени ўзунгга ошно қилдинг.

Ҳеч билмонки, чинмудур бу сўзунг,
Яхшилиққа яқинмудур бу сўзунг?

Ё бу ҳам ишваю фирибмудур?
Дўстлукта булар ҳасибмудур?

Ёрлиғни, агар, қилур бўлсанг,
Ёрлиғ таврини билур бўлсанг.

Аҳду қавлунг дурусту маҳкам қил!
Ваъда чун айладинг, вафо ҳам қил!

Чун бу дам васл иши йироқдуур,
Кўнглумиз хастай фироқдуур.

Ҳар қачон васл иши ёвуқлашса,
Ғаму ҳижрон черики тарқашса.

Ёнмоғил айтқон ҳадисингдин!
Тонмағил айтқон ҳадисингдин!

Шодмон қил мени висол била,
Ихтилот эт бу хастаҳол била.

Банда Бобурни муҳтарам қилғил,
Маҳрам эт васлинга, карам қилғил!

Санга кўнглумдагин дедим, эй ёр,
Эмди сендин жавоб умидим бор.

Хат жавобига йўлда бўлди кўзум,
Вассалом, эмди хатм бўлди сўзум».

* * *

Эй сабо, елмакни қўйгил, ҳазм қил!
Сарвинозим қўйи сори азм қил!

Ел киби ет сарвинозим қошиға!
Ҳам қуюндек эврул онинг бошиға!

Бош қүюб ерга, ниёзим арз қил!
Сўрса ҳолим сарвинозим, арз қил!

Ойтгил ул ҳусн мулки хониға,
Демайин хон, балки жонлар жонига:

«Кўрмайин юзунгаи бемор ўлмишам,
Гойибона ошиқи зор ўлмишам.

Ҳеч билмонким, билурсен, эй нигор-
Ким, неча йилдур чекармен интизор.

Бир доғи ёд этмадинг бу неча йил,
Хотирим шод этмадинг бу неча йил.

Бахрае кўрмай висолингдин даме,
Холи йўқ эрдим хаёлютгдин даме.

Фикринг эрди дўстдору ҳамдамим,
Ёдинг эрди ғамгусору маҳрамим.

Зарра, эй ой, қилмадинг парво манга,
Не бало кўрсаттинг истиғно манга!

Қилмадинг бир зарра истиғнони кам,
Бу на истиғнодуур, эй жонакам?

Сен бу янглиғ масть ҳуснунг жомидин,
Мен мунингдек айру васлинг комидин.

Нечаким, қилдим вафо, кўрдум жафо,
Нечаким, кўрдум жафо, қилдум вафо.

Ёвушиб эрдимки, навмид ўлғамен,
Ишқдин бегона жовид ўлғамен.

Ишқроҳу расмини унутқамен.
Зухд тавру шевасини тутқамен-

Ким, баякногоҳ келди қосиде,
Ёрдин огоҳ келди қосиде.

Васлидин бир мужда берди ул манга.
Жондин ортуқ мужда эрди ул манга.

Васфини нечук қилай бу мужданинг,
Чинини қандин билай бу мужданинг.

Бўлса чин бир нома келмасму эди,
Бир насими лутф елмасму эди?

Кўйгил, эй қосид, булар ёлгондуур,
Мехру хусн аҳли бу не имкондуур?!

Мен кўрубмен хўблар жаврини кўп,
Мен билурмен хўблар таврини хўб.

Гар сўзунг чиндур, яна билмак керак,
Ёрдин бир хат олиб келмак керак.

Еттил аввал хидматига ёрнинг,
Бўйла арз эт ҳазратига ёрнинг:

«Яхши пайгомингни еткурди расул,
Лутфу икромингни еткурди расул.

Гарчи қилдинг лутф, эй дилбар, манга,
Келмади лекин булар бовар манга.
Ҳажр ўтиға неча ёнсун бу кўнгул,

Андоқ айтгилким, инонсун бу кўнгул.

Гар вафо қилмоқ хаёлинг бордуур,
Қўй жафониким, кўнгул музтардуур.

Бир иноятнома бирла ёд қил!
Қил иноят, хотиримни шод қил!

Ё мени қошингға еткур, қил қарам,
Ё қошимға кел, қўзумга бос қадам.

Ҳар неким кўнглушта келса, эй пари,
Ул иноятномада ёзғил бари.

Гар сенинг васлинг умиди бўлмаса,
Васлинга етмак навиди бўлмаса.

Ўзга бўлмас ўзни билмаклик манга!
Балки мушкилдур тирилмаклик манга!

Васл ила фарсада жисмим зинда қил!
Лутф ила Бобурни боштин банда қил!

Хат жавобига чекармен интизор,
Бот жавобини йиборгил, эй нигор!

Хар не күнглумда эди — дедим тамом,
Хатм бўлди сўзум, эмди вассалом!»

* * *

Бир кеча хотирим мушавваш эди,
Кўзда сув, кўнглум ичра оташ эди.

Даҳр ишидин фифон қилур эрдим,
Хотиримни ямон қилур эрдим.

Хар замон даҳгжи хитоб қилиб,
Ўлтуруб, гах, қўпуб, шитоб қилиб.

Дер эдим: «Эй вафоси йўқ золим,
Зулмдин етти ўлгали ҳолим!

Зулмдин ўзга ишни билмайсен,
Мени мискинга раҳм қилмайсен.

Гар мен ўлтургулукмен — ўлтургил!
Йўқ эса, сўргулук эсам — сўргил!

Хар нечук тавр қил, бу жавр этма!
Хар нечук жавр қил, бу тавр этма!

Йўқ эди ҳеч ишим сенинг бирла,
Ненг бор, эй даҳри дун, менинг бирла?

Кунжи узлатга рў қилиб эрдим,
Ғаму меҳнатта хў қилиб эрдим.

Эй хуш улким, жамии ҳамдамдин,
Дема ҳамдамки, жумла оламдин,

Фориг эрдим, қаноатим бор эди,
Қонеъ эрдим, фароғатим бор эди.

Гўшае ихтиёр қилгон эдим,
Ғафлат уйқусидин ойилгон эдим.

Яна юз ишваю фириб била,
Ҳеч билмонки, не ҳасиб била.

Давлат ўтрусиға мени солдинг,
Ғафлат уйқусиға мени солдинг.

Бори аҳбобни қилиб масрур,

Бори аъдони айладинг макҳур.

Ота тахтида фориғ ўлтурдум,
Бал, отам кўрмаганни мен кўрдум.

Олти ой ичра олти тахт олдим,
Етпи иқлима, балки, кўз солдим.

Дедим, эмди муродима еттим,
Билмадимки, ғалат хаёл эттим.

Ишрату айш вақти етган чоғ,
Мехнату гусса оти йитган чоғ,

Яна маҳруми хонумон қилдинг,
Яна оввораи жаҳон қилдинг.

Дарду ғамни манга анис эттинг,
Мехнату ранжни жалис эттинг.

Айш ила ишратимдин айрилдим,
Давлату иззатимдин айрилдим.

Давлату тахту иззу жоҳ қани?
Ҳамдаму ҳамнишиналар, оҳ, қани?

Борди ул айшу комронлиғлар,
Эмди ким кўрса ҳолатим — йиғлар.

Кўрсатиб давлат, эмгакинг на эди?
Ерга урдунг, кўтартмагинг на эди?

Бу нёчук зулмдур — ниҳояти йўқ?
Бу на янглиғ ситамки — гояти йўқ?

Даҳрға не вафодуру не раҳм,
Даҳр кўп бевафодуру бераҳм.

Йўқтуур мөхри ҳеч кишига аниңг,
Эътимол этма ҳеч ишига аниңг.

Гоҳ куфр аҳлини мусаллат этар,
Аҳли диннинг ишини мунҳат этар.

Гоҳ бир қулни подшоҳ қилур,
Шоҳни банда гоҳ-гоҳ қилур.

Гоҳ жоҳилни сарбаланд айлар,

Гоҳ оқилни пойбанд айлар.

Жону қүнглида жуз жаҳолат йўқ,
Ҳеч ишида анинг адолат йўқ.

Не вафо қилганини билса бўлур,
Не жафосига сабр қилса бўлур.

Не қилай, не кишидин истай дод?
Кимга даҳр илгидин қиласай фарёд?

Даҳри дундин шикоятим кўптур,
Даҳр элидин ҳикоятим кўптур!»

Ушбу ҳолатта нотавон қўнглум,
Ғуссадин топмогон омон қўнглум.

Уз қатиқ ҳолатига йиғлар эди,
Кўз қатиқ ҳолатига йиғлар эди.

Келди бошимға субҳидам охир,
Меҳрдин урди субҳ дам охир.

Мени ўз деди меҳрибонлиғдин,
Неча сўз деди меҳрибонлиғдин.

Манга сўзларки, тонг бу тун қотти,
Жонима ўқлар эрди, тонг отди.

Субҳи содиқлиғи чу зоҳир эди,
Нафаси субҳнинг муассир эди:

«К-эй фалони, бу не разолаттур?
Не жаҳолаттуру не ҳолаттур?

Неча дунё ғамидин этмаклик,
Кўп сўз онинг учун энгатмаклик.

Арзимас ғам емакка бу дунё,
Бал, отин ҳам демакка бу дунё.

Тамаъ узгил бу зски дунёдин,
Хотирингдин чикар бу дун ёдин.

Давлат учун қўнгулни зор этма!
Иzzат учун ўзунгни хор этма!

Кўз очиб-боққуча сафо йўқ анга,

Күз юмуб-очқуча бақо йўқ анга.

Даҳрдин кимга бўлма мултамаси,
Беш эмас орзу била ҳаваси.

Нафснинг касбидур ҳавою ҳавас,
Рух олидадур булар ярамас.

Нафс душмандуур яқин билгил,
Дўстум, бу сўзумни чин билгил.

Душманедур, агарчи, ўтру эмас,
Лек, бир лаҳза сендин айру эмас.

Гарчи зоҳирда тўғридектур нафс,
Жисминг уйида ўғридектур нафс.

Бурноғилар сўзин назар қилғил,
Уйнинг ўғрисидин ҳазар қилғил.

Нафс тавсанини ром қил ўзунгга,
Қодир ўл ҳарна сўз десанг сўзунгга.

Неча нафс илкида забун бўлмоқ,
Суҳраи зумраи жунун бўлмоқ.

Не десанг нафснинг ризоси била,
Неки қилсанг аниңг ҳавоси била,

Фисқ қилмоқдин ўзга фикринг йўқ,
Фаҳш демақдин ўзга зикринг йўқ.

Уйла разлу лаванд ўлубсенким,
Халқ аро ришханд ўлубсенким.

Ҳар замон бир лаванди масҳарае,
Маъсият дудидин юзи қарае.

Узни ёндоштуруб ўзунг бирла,
Сўзни чирмаштуруб сўзунг бирла.

Они ўзунгга сен билиб ҳамдам,
Они сўзушта сен қилиб маҳрам.

Қилғасиз халқни туман гийбат,
Дегасиз отингизни хушсуҳбат.

Ҳар ямон бор — ёр қилғайсиз,

Хар ямонлиғки бор — қилғайсиз.

Ногаҳон бир жавон гузор айлаб,
Оллида ўзни бекарор айлаб.

Хар йигитким, күрунса хол қилиб,
Кейнида юз туман хаёл қилиб.

Бу не умру бу не балолиғдур?
Бу не тавру не юз қаролиғдур?

Йўқтуур ҳеч эътимиð санга,
Тенгридин йўқмуудур умид санга?

Лодалиғ бирла умрум ўтти, нетай?
Қай сориға бу умр бирла кетай?

Умр ғафлатта ўгカリб борасен,
Эй йигит, воқиф ўл, қариб борасен.

Ҳақ таоло нега яратти сени?
Одамийлар сонига қотти сени.

Ким, ўзунг бирла фикр қилғайсен,
Ғафлат уйкусидин ойилғайсен.

Билгасен жаҳд ила бори сифатин,
Қилғасен дарк Тенгри маърифатин.

Рост қилғайсен эътиқодингни,
Билгасен мабдаю маодингни.

* * *

Жисмингга заъф эса, жоним садқа!
Жоништа икки жаҳоним садқа!

Кўзунгга бу тани бемор фидо,
Белигача бу бадани зор фидо!

Сенсизин жисм била жонни нетай?
Дард сендин эса дармонни нетай?

Манга сенсен бу жаҳондин мақсуд,
Не жаҳон, жисм ила жондин мақсуд.

Қоматинг янглиғ узун ёш топқил!
Умр ҳуснунг киби дилкаш топқил!

Қосидинг келди — сафо келтурди,
Хабари меҳру вафо келтурди.

Номани манга равон айлабсен,
Жони йўқ жисмима жон айлабсен.

Кўрубон номани ўздин бордим,
Ўкубон сўзини сўздин бордим.

Кўргач-ўқ кўзума суртуб ўптум,
Ўпгач-ўқ бошима қўюб қўптум.

Борча мазмуни анинг хуб эрди,
Бори лафзи даги марғуб эрди.

Ёрда меҳру вафо бор эрмиш,
Лиллаҳил-хамд, вафодор эрмиш.

Туну кун фикру хаёлим будуур,
Ою йил тавруму ҳолим будуур.

Ҳажрнинг кулбасидин кетгаймен,
Васл кошонасиға етгаймен.

Васлингга Тенгри мени еткурса,
Лутғ этиб, манга сени еткурса.

Етгач-ўқ эврулайин бошингдин!
Фойиб ўлмай нафасе қошингдин!

Мен демасменки, дудогини ўпай,
Гар илик берса, аёгини ўпай.

Бир замон холи эмон фикрингдин,
Бир нафас ғофил эмон зикрингдин.

Гар десам жисм ила жондин сен-сен,
Ғаразим икки жаҳондин сен-сен.

Ой юзунг йўқда қаро кун бўлсун!
Еру кўқ остину устун бўлсун!

Ҳар не кўнглумда эди мен дедим,
Эмди сендин будуур уммидим:

Меҳонинг расмини унутмағосен,
Бевафолик йўлини тутмағосен.

Бурноғидек мени ёд этгайсен,
Хотири хастани шод этгайсен!

Файри ихлосу дуо бирла салом,
Не дейин ўзга, сўзум бўлди тамом!

* * *

Хотирим саклар эсанг, кел, қўпғил!
Бу сўзумни эшит, эй ел, қўпғил!

Аҳли дил оллида суръат била ет!
Санга ҳар неки десам, сен арз эт!

Мушкилим оллида тақрир этгил,
Холатим шарҳини бир-бир этгил.

Дегасен мұнтақиду маъмулум,
Равишу тавру сулуку йўлум.

Бордур андоқки, аён айлабмен,
Мен «Мубайин»да баён айлабмен.

Бир анинг бирла иш очилмас эмиш,
Дарди дил чорасини қилмас эмиш.

Нетайин, не қилайн дардим учун?
Чора кимдин тилайн дардим учун?

Чора дардимға магар пир этгай,
Чорасиз ишима тадбир этгай.

Найлайин муршиду нетай иршод?
Қобилияят қанию истеъод?

Мустаъид бўлу қил ўзни қобил,
Файзлар то санга бўлғай восил.

Сенда не саъю ўзингда не қабул,
Не ишинг яхши, не сўзунг мақбул.

Не оёқим, талабида юругай,
Не кўнгулким, ҳавасида чуругай.

Не анинг ишини қилмоққа илик,
Не анинг кунҳини билмакка билик.

Шаҳвату нафс гирифторисен,
Дад била дев намудорисен.

Шаҳвату нафс қавий душмандур,
Минг сенингдекни забун қилғондур.

Лаззати егулуку ичкулугунг,
Хушийи қайфияту ичкулугунг.

Мазаи ашрибаю ҳаззи яхоб,
Холату нашъаи маъжуну шароб.

Хурвашлар била ҳамдаст ўлмоқ,
Майкаш эл бирла ичиб масти ўлмоқ.

Нашъаи субху сабухий наигъа,
Майкаш эл қуввати руҳи нашъа.

Тунд раҳшингай миниб елдурубон,
Элга ўзни танитиб — билдурубон.

Ҳукмунг ўлмоқ бори элга жорий,
Сўзунг ўлмоқ бори ерда кори.

Тобеъинг мулки Хуросон бўлмоқ,
Ҳинду Чин олмогинг осон бўлмоқ.

Қуллуқу хидматинг этмак йилу ой,
Насли Жўжию уруғи Чигатой.

Борча ишга бўлубон дастрасинг,
Келиб илкингга, неким, бор ҳавасинг.

Бори фонию бори хечтурур,
Сени дунё боридин кечтурур.

Билмишам ҳар неки, қилдинг таҳрир,
Фаҳм қилдим ғаразингни бир-бир.

Бу демактин, бу битиктин не суд,
Талабеким, керак улдур нобуд.

Тенгри қилгайму экин турфа сабаб,
Ҳосил ўлғайму экин ушбу талаб?

Тенгри тавфиқи магар ёр ўлғай,
То киши Ҳақни талабгор ўлғай.

Тенгри тавфиқи дею тек турайин,
Не қилай, чорани кимдин сүрайин?

Тут қулоқким, будуур тахқиқи,
Тенгрининг бўлмағуча тавфиқи,

Мумкин эрмас бўла олмоқ ҳеч иш,
Нега керак санга мунча пешиш!

Кирдигор, манга тавфиқе бер!
Юрумакка раҳи тахқиқе бер!

Умр ғафлат била ўткормишмен,
Нафс буйруғи била бормишмен.

Нафс ёғисини мағлуб этгил!
Ишларимни борини хуб этгил!

Бори ҳаздин мени осон ўткар!
Ишларимни менинг осон буткар!

Гўшу ҳушумни сўзунг сори қил,
Жону кўнглумни ўзунг сори қил!

Ғамларинг бирла овут кўнглумни!
Маърифат бирла ёрут кўнглумни!

Қўйма Бобурни бу ҳолат бирла!
Они ўлтурма батолат бирла!

Бир кишини анга ғамхор этгил!
Ҳимматин бадрақаю ёр этгил!

Токи дардиға даво етқургай,
Тортибон они сенго етқургай.

* * *

Неча исён била олудалифинг,
Неча ҳирмон аро осудалифинг?

Неча нафсингға бўлурсан тобеъ,
Неча умрунгни қилурсен зоеъ?

Нияти ғазв илаким юрубсен,
Ўлмакингни ўзунгга кўрубсен.

Кимки ўлмак ўзига жазм этар,

Ушбу ҳолатта билурсенки нетар.

Дур этар барча маноҳидин ўзин,
Аритур жумла гуноҳидин ўзин.

Хуш қилиб ўзни бу кечмаклиқдин,
Тавба қилдим чогир ичмаклиқдин.

Олтуну нүкра суроҳи аёғ,
Мажлис олоти тамомин ул чоғ

Хрзир айлаб, борини синдурдум,
Тарқ этиб майни, кўнгул тиндордум.

* * *

Кўнгулга дарду ғамни не ёвутай?
Ўзумни ову қуш бирла овутай.
Жаҳоннинг аҳлидин узгил тамаъни,
Бу олам ичра бўл озода, яъни.

* * *

Улки, тақдир хатин этти савод,
Айлади оқу қарони иршод.
Пайваста қошини менга читиб,
Кирпик ўқини менга отиб.

* * *

Эй қодири баркамол, Тангрим,
В-эй қоҳири зулжалол, Тангрим.

Эй бергучи Биру бор, Тангрим,
В-эй олғучи гирудор, Тангрим.

Бўлмас сифатингни деса, нечун-
Ким, борсен, эй Худой, бечун.

Ар туфроқ эрур камолинг андин,
Афзунрок эрур жалолинг андин.

Кўб сўз эшитилди мағфираттин,
Кўб нукта дейилди марҳаматгин.

Ҳар сўзки эшитса, деса бўлмас,
Сўз борки, айтса — деса бўлмас.

Сомеъға агарчи күб ҳаваetur,
Сўз мунда етишти, эмди бастур.

* * *

Хуш ул кунларки, ошиқ эрдим,
Ишқ ахли била мувофик эрдим.

Ҳар не деса ишқдин, дер эрдим,
Ҳар ғам эса ишқдин, ер эрдим.

Кўнглумда, кўзумда ишқ эди, ишқ,
Шеъримда, сўзумда ишқ эди, ишқ.

Не ёзда тинориму не қузда,
Не тоғда қарориму не тузда.

Кўр сурати ишқким, бор уч ҳарф,
Уч ҳарфдуур вале ҳар уч ҳарф.

Мажмуи хуруф тўққуз ўлғай,
Ҳар ҳарфда бир ажаб сўз ўлғай.

Борини баён қилай, эшитгил,
Кўнглуюта аён қилай, эшитгил:

«Айн»и, яъники: айб қилма,
Бал, айб қилурни кўзга илма.

«Ё»си, яъни: йифидуур тавр,
Гар ёр тараҳҳум этса ё жавр.

«Нун»и буки: нанг бўлмағай ҳеч,
Ҳар нечаки ранг бўлмағай ҳеч.

«Шин»: шавқдуур шиори ошиқ,
Онсиз киши иши ори ошиқ.

«Ё»: ёд берур ягона бўлмоқ,
Оlam аро бенишона бўлмоқ.

«Нун»и буки: бу ишинг ниҳон тут,
Дам урмаю ишқ ишида қон ют.

«Қоф»и буки: қавлунгга дуруст ўл,
Ишқ ишида суст бўлма, руст ўл.

Айтай «алиф»ини, сенга, эй.ёр:

Озор бу ишда чеккил, озор.

Бил охири жумла ҳарфи «фо»ни:
Бўл охири кори ишқ, фоний—

Ким бўлса бу васфларға мавсүф,
Ул ошиқи комил, ўзгалар юф.

Лекин бу демонки, ишқ бирдур,
Бу васфлар ичра мунҳасирдур.

Сен демаки, ишқ ушбу-ўқдур,
Ишқ анвоъи, бил, асрү чўқдур.

* * *

Эй хуш улким, бори элдин ёшурун,
Биз иков бўлсаку бир гўшаю тун.

Дафу чангею рубобе бўлса,
Маю нуқлею кабобе бўлса.

«Дарраи нур» майин нўш этсак,
Фами ҳижронни фаромуш этсак.

Мен ўзум ичсаму тутсам сенга ҳам,
Сен даги ичсангу тутсанг менга ҳам.

Дам-бадам бодаи гулранг ичсак,
Тун яримиғача ул ранг ичсак.

Маст ўлуб ётсак иков, андин сўнг,
Не ҳузур ўлғуси ётқондин сўнг.

Умр аксар бу тариқ ўткарсак,
Хуштуур гар бу тариқ ўткарсак.

* * *

Сипосу ситойиш Худовандға-
Ки, андин кушод ўлди ҳар бандға.

Анга не мисолу не монандтур,
Худовандларға Худовандтур.

Анга не амиру анга не вазир,
Анга не шабиху анга не назир.

Не ёрою не хаддуур кишига-
Ки, дахл айлагай Тангрининг ишига.

Ёмонлиғ била яхшилиғ ул қилур,
Бурунғи била сўнгтини ул билур.

Азиз ул қилур, хор ҳам ул қилур,
Шифо ул берур, зор ҳам ул қилур.

Басе подшони гадо қилғай ул,
Гадоларни ҳам подшо қилғай ул.

Гадойиға бор шоҳлиқдин нуфур,
Не шаҳлиқки, дорайндин юз футур.

Тилармен гадойиға бўлсам гадой,
Бу давлатни қилғай мұяссар Худой.

Дейин ҳамидин сўнг расулиға наът,
Илоҳики, тушгай қабулиға наът.

Расули жаҳону ҳабиби Худой-
Ки, андин келур элга тийби Худой.

Сенга ўзни бу кун мутеъ истарам,
Сени тонглалиқ кун шафөъ истарам.

Набиға дуруд айтайин бардавом,
Ҳам авлоду асҳобиға, вассалом.

Чу ҳамду санодин кўнгул топти ком,
Қиласай эмди мақсад сори хиром:

Менинг сўзларим будур аҳбобқа,
Бори хешу атбоъу асҳобқа-

Ки, қилғаймен албатта дарвешлик,
Тариқат йўлида вафокешлик.

Жаҳон ишларин жумла тарк этгамен,
Кетар вақтта беасар кетгамен.

Хираддин бу иш гарчи кўбдуур,
Валекин бу девона маъзурдур.

Менга кўб жиҳаттин бу иш бўлди фарз,
Жиҳатларни айлай борин сизга арз:

Бири буки, толеъ менга ёр эмас,
Сипехру қавокиб мададкор эмас.

Фалакдин етишти жафолар менга,
Бало узра бўлди балолар менга.

Гаҳе қилди давлат била ҳамнишаст,
Гаҳе қилди меҳнат била ерга паст.

Гаҳе тўлдуур жоми ишрат менга,
Гаҳе келтуур дарду меҳнат менга.

Басе қалъа берди қабалмоқ учун,
Кўттарди vale ерга чолмоқ учун.

Агар нўши бир бўлса, юз неши бор,
Агар марҳами бир, туман реши бор.

Бирони десам жон, қилур жонга қасд,
Ебон тузни, айлар намақдонга қасд.

Бор эрмиш ажаб шум толеъ менга,
Эсиз умрким, бўлди зоеъ менга.

Яна бир буким ушбу фитрат ҷоғи-
Ки, бу жамъи бадбаҳт бўлди ёғий.

Дедим, бу йигилғонға топсам зафар,
Бу жамъи паришонға топсам зафар.

Қилай бартараф салтанатнинг инган,
Ўзумдин кам айлай улус қарғишин.

Яна салтанат зикрини қилмайин,
Бу бехуда иш фикрини қилмайин.

Худо йўли сори хиром айлайнин,
Бу йўл қатъида эҳтимом айлайнин.

Учунчи жиҳат будуур, дўстлар,
Сўзум мағзидин айрайин пўстлар.

Не боғу не гулнинг ҳавоси менга,
Не гулрўйлар муддаоси менга.

Не ёзу не қуздин қўнгул очилур,
Не ёзию туздин қўнгул очилур.

Не тиru не дайдин менга нашъадур,
Не нуқлу не майдин менга нашъадур.

Не давлат қолибтурки, мен күрмадим,
Не ишрат қолибтурки, мен сурмадим.

Басе айнгу күб шурби май қилмишам,
Бори орзуларни тай қилмишам.

Аларни борин күрмишам, билмишам,
Буларни борин топмишам, қилмишам.

Менга эмди күб орзу йўқтуур,
Емон нафсима күб ғулу йўқтуур.

Тааллук алойик била қолмади,
Ишим бу халойик била қолмади.

Шариат ишида мени қодир эт,
Тариқат йўлида мени собир эт.

Айрғил мени жумла ҳамроҳдин,
Юзумни эвурма сўйи Оллоҳдин.

* * *

Не хабар эрди, сабо, еткурдунг,
Не хабар, жонға бало еткурдунг.

Не келиб тунду не нохуш кетасен,
Не димоғимни менинг хушк этасен.

Борурунгда не сўзумга кирасен,
Келасен тунду кўзумга кирасен.

Йўқ эмиш сабру саботинг, эй ел,
Хунук эрмиш ҳаракотинг, ани бил.

ФАРДЛАР

Холимни санга айтиб, хажр ўтиға ўртондим,
Эй ёр, ямон қилдим, ҳар неки дедим — ёндим.

* * *

Санбўса сенинг кўнглунг гар истаса, андоқ қил,
Санбўса керак бўлса, сан бўса иноят қил.

* * *

Қутулмоқ фироқингдин осон эмас,
Етишмак висолингға имкон эмас.

* * *

Дардинг ўлса, иложни нетайин?
Сенсизин тахту тожни нетайин?

* * *

Мехрубон истаб, балои бевафоға учрадим,
Бевафо эрмиш, Худойим, не балоға учрадим?

* * *

Бўлдум яна ошуфта, девона дағи бормен,
Гўёки бу фурсатта ошиқ бўлуб ўхшормен.

* * *

Кошки эл бирла ул маҳваш ҳикоят қилмаса,
Ё ҳикоят қилғанини эл ривоят қилмаса.

* * *

Кўнглум висолидин хушу кўзумда нурдур,
Кўз равшани, кўнгул хуши Абдушукурдур.

* * *

Бўлмади ҳаргиз, нетай, ул бевафо ёрим менинг,
Гар менга ёр ўлса ул, бўлғай Худо ёрим менинг.

* * *

Ёрнинг ағёрға меҳ_ру вафосин англадим,

Нотавон күнглумга ҳам жавру жафосин англадим.

* * *

Қадин күз жүйбериға ул ой бехост келтурса,
Оғидин күттармай бошни, Тангри рост келтурса.

* * *

Не осиғ ишқ аро манъ айламак оху фифонимни
Ки, мен барбод бермишмен бу йўлда хонумонимни.

* * *

Сенгаким, арзи ҳолимни адо мен нотавон қилдим,
Муборак хотирингға нохуш-ар келса, ёмон қилдим.

* * *

Муштоқдуур хаста күнгул васлинга бисёр,
Ёрим кеча келгилки, хабар топмасун ағёр.

* * *

Эйки, лаъли жонфизоинг нуқлу майдин яхшидур,
Келгил ушбу кеча, юз кўрсатки, ойдин яхшидур.

* * *

Келки, онда фурқатингдин доғи хирмон қолмасун,
Қолмасун ғамда күнгул, күнглумда армон қолмасун.

* * *

Ишқинг майдин, эй жонким, маству бехабармен,
Гоҳи ўзумда йўқмен, гоҳи ўзумда бормен.

* * *

Кўзум ёргуғлуғио хаста кўнглум хушлиғи сенсен,
Баданда жонсену жоннинг даги дилкашлиғи сенсен.

* * *

Сенга ҳолимни ёздим, сажда қилдим,
Айтқилким, не ёздим, не ёнгилдим?

* * *

Отин оғзимға олдим эрса, тортар тифи кин ул мах,
Мени агар ўлтуур бўлса бу ёзуқ бирла, бисмиллаҳ.

* * *

Мени йўқ эътиқоди деб, бори эл ичра ёд этма,
Худой учун бори элни ўзунгдек эътиқрд этма.

* * *

Жаҳон чун бевафодур, нечаким андиша Бобур қил,
Ўзунгни подшохи жумлаи олам тасаввур қил.

* * *

Мехр ила хурсанд этарсен, жавр ила помол ҳам,
Бир замон ғамгин қилурсен, бир замон хушҳол ҳам.

* * *

Кўрмас жаҳонда ҳаргиз қўнглини шод Бобур,
Топмас муроди дилни, эй номурод Бобур.

* * *

Бу кўзаки, бўйнумға қўюб келмишам они,
Ҳар ким бу чогир ичмаса, ўз бўйнига қони.

* * *

Ёд айламадинг ҳаргиз, мунчаки ёлинибмен,
Сен мени соғинмайсен, мен сени соғинибмен.

* * *

Хати бирла ул ой ҳадди: бири — моҳу бири — ҳола,
Юзи бирла анинг қадди: бири — сарву бири — лола.

* * *

Улфатим эл бирла оздур, кўбдур эл жаври менга,
Не менинг таврим ёқар элга, не эл таври менга.

* * *

Бахор мавсуми еттию хуш хаво ўтти,
Тағофул айлама соқийки, ўтти, хр, ўтти.

* * *

Бодадин ишрат уйини доим обод этгасен,
Хар қачонким, бода нўш этсанг, мени ёд этгасен.

* * *

Ё Раб, хавос жамъида Бобурни хос қил,
Ёхуд авом тафриқасидин халос қил.

* * *

Ўзга ҳамдам истабон, жонимға маҳрам найлайин?
Менмену ул ой хаёли, ўзга ҳамдам найлайин?

* * *

Очилди кўнглум ўшал гульузор келганидин,
Нечукки, гунча очилғай баҳор келганидин.

* * *

Бир фикру бир ҳаводадурур ҳар нафас кўнгул,
Ҳар лаҳза бир ҳавас қиласур булҳавас кўнгул.

* * *

Висол шавқидамен, иштиёқ кўрсатма,
Худой учун менга асрү фироқ кўрсатма.

* * *

Неча бошимға ёғдурғай жафо тошини ул маҳваш?
Неча сабр айлай онинг жавриғаким, ўтди ҳаддин тош?

* * *

Май хуморидин ўлур ҳар нафас афзун дардим
Соқиё, кел, бир аёқ берки, илиқдин бордим.

* * *

Жафони кўй, вафо таркини тутма,
Унутмасмен сени, сен ҳам унутма.

* * *

Сенга ошиқ эмасменким, менга жавр этгасен доим,
Сенинг нозингни ким тортар, менинг сендин не парвоим?

* * *

Гар күзунгдин туштум эрса, күрдүм они бодадин,
Бўлди тақсир эмди сен ўткор мени уфтодадин.

* * *

Чун зарурат бўлди, қилдим сендин айру майли жом,
Хар чоғирким, ичмасам ёдинг била, бўлсун ҳаром.

* * *

Тасаввур қилмағилким, сендин, эй жон, ўзга қилғаймен,
Кўнгул ул, фикр хам улдур, не имкон ўзга қилғаймен?

* * *

Бормаким, кўнглумда васлинг иштиёқидур ҳануз,
Келки, васлинг иштиёқи менда боқидур ҳануз.

* * *

Эшикишта бошим кўймоқ учун ҳар дам итоб этма,
Бош олиб кетгум охир эшикингдин, изтироб этма.

* * *

Яна ошуфтароқ кўрдум ўшал номеҳрубонимни,
Не иш қилдим? Не тақсир ўлди? Билмасмен гуноҳимни.

* * *

Ҳажр ила кўнглумни буздинг, васл бирла туз мени,
Бордингу ўлтурдунг охир, кел, дағи тиргуз мени.

* * *

Ўтган оқшом ваъда айлаб, ул парирў келмади,
«Кўзларимга кеча тонг отқунча уйқу келмади».

* * *

Ичиб чоғирни, ишим телбаликка ёвшти,
Нечук тахаммул этай, ичимга ўт тушти.

* * *

Гүшае тутсам, жақоннинг элидин ғам кўрмасам,
Истарам эл кўрмаса мению мен ҳам кўрмасам.

* * *

Бизга чун меҳринг йўқ, элга меҳрубонлиғ қилмағил,
Яхшилиғ чун қилмадинг, боре ёмонлиғ қилмағил.

* * *

Жаҳон бирла жаҳоннинг аҳлидин беҳад малолим бор,
Биридин қатъ этиб, ул бирга қотилмас хаёлим бор.

* * *

Жонни фидо қилиб сенга, бормен дағи ёмон,
Қилған ҳамондуур дөғиу қилмаған ҳамон.

* * *

Эй сабо, шарҳ айлагил ҳижронда авқотим менинг,
Ўтса ул шаҳнинг тобуғида агар отим менинг.

* * *

Бўлди ҳажринг дўзахининг бартараф бўлмоқ чоғи
Ким, висолингнинг далилидур кўзумнинг учмоғи.

* * *

Ҳам хуснининг бинафشاю гул банда-бардаси,
Ҳам сарв эрур чаманда бир озодкардаси.

* * *

Тани зоримни де, гулшанда шохи нотавон кўрсанг,
Сариф юзумни соғин, боғ аро барги ҳазон кўрсанг.

* * *

Бобурдуур бу икки варакнинг муҳаррири,
Бири бутун варактуру пайвандлар бири.

* * *

Борму эркин ҳеч нима оламда ҳижрондин ёмон,

Хар неким ондин ёмонроқ йўқ, будур ондин ёмон.

* * *

Басе, фироқида ичсам чоғир, йигим келадур,
Манга чоғирни кетурмангки, аччиғим келадур.

* * *

Тутмагил, эй гул, равоким, ишқинг ичра бир ғариб,
Ерга бош қўйғай хазон яфроғи янглиғ сарғариб.

* * *

Зуҳд сахросига туштум ишқ йўлидин озиб,
Бобури гумраҳни эмди ким бу йўлға кўндурур?

* * *

Ул икки лаби рамзи дард аҳлиға қилмайдур,
Гул ғунчасидур гўё, бизларга очилмайдур.

* * *

Бор арчи боиси юз шўру юз гуноҳ чоғир,
Чоғир фироқи қилди халок мени, оҳ чоғир!

* * *

Фироқингдин ёвуштум ўлгали, эй ёр, келгайсен!
Висолинга басе муштоқмен, зинҳор келгайсен!

* * *

Ул париуҳсора ҳаргиз нотавонлиқ кўрмасун!
Яхшидур яхши киши, ҳаргиз ёмонлиқ кўрмасун!

* * *

Сендин айру найлагаймен айшу саҳбо хушлуғин,
Ки, сенинг учун тилармен барча дунё хушлуғин.

* * *

Сенинг учун ватаним кўҳу дашт бўлғусидур,
Анинг учунки, вафосиз ғазол қўрунасен.

* * *

Ёр қадрин билмадим то ёрдин айрилмадим,
Ёр қадри мунча ҳам душвор экандур билмадим.

* * *

Күрүб ҳижрон ғамин, жононға еттим,
Агарчи ранж чектим, жонға еттим.

* * *

Мени ҳижронда күйдурсанг, күнгүл сендин совутмасмен,
Агарчи сен унутгунг мени, сени мен унутмасмен!

* * *

Қовун бирла узумнинг ҳажрида күнглумда ғам хар сў,
Оқар сувнинг фироқидин кўзумдин ҳар дам оқар су(в).

* * *

Жаҳон элию жаҳон борча гар адам бўлса,
Адам йўлини тутай зарра менда ғам бўлса.

* * *

Истарам етсам қуюндеқ гулъузорим қошиға,
Оллида туфроғ бўлуб, эврулсам онинг бошиға!

* * *

Гарчи оламда висол айёми дилкашдур, ахий,
То билингай васл қадри, ҳажр ҳам хушдур, ахий.

* * *

Мехрибон соғинғоним номеҳрибон эрмиш, нетай?
Яхшилиғ кўз тутгоним асрү ёмон эрмиш, нетай?

* * *

Неча ул ёр ёд этмай, мени ағёр соғинғай,
Не кун бўлғай мени дилхастани ул ёр соғинғай.

* * *

Бу дунёдин фараҳ йўқтур мени маҳзунга жононсиз,
Жаҳондинким, десун, биллоҳ, керакмас манга жон онсиз!

* * *

Дўстлуқни гар тиларсен айласанг исбот кел,
Суҳбатингға асру кўп муштоқдурмен бот кел.

* * *

Хуш ул бурунқи замонларки, ўтгию борди,
Хуш ул кишики, замонларни яхши ўткорди.

* * *

Мурод васлинг эрур — айла ёд Бобурни,
Унутмоғил яна бу номурод Бобурни.

* * *

Кўзумнинг нурисен, кўнглум хузури,
Таним хуррамлиғи, жоним сурори.

* * *

Сабзаю гуллар била жаннат бўлур Кобул баҳор,
Хоса бу мавсумда Борон ёзисию Гулбаҳор.

* * *

Ғайрға неча ул ой вафо қилур,
Неча жонима менинг жафо қилур?

* * *

Қади фироқи мени дуто қилур,
Қоши ҳажри қоматимни ё қилур.

* * *

Захри хижрон ичмишам, бер бода тарёки манга,
Май хумори бошта чўхтур, тут чоғир соқи(й) манга

* * *

Боғ неча хўб эса, кўйича йўқтур,
Сарвни мавзун деса, бўйича йўқтур.

* * *

Ағёрға ўқ урубон, дардига даво қиладур,
Бисёр ёмон борадур, ул ёр хато қиладур.

* * *

Бормоққа не маскан мұяссар,
Турмоққа не давлат мұяссар.

* * *

Билинг муни давлат, гар ўлса мұяссар
Раҳиқи мұраввак, рафиқи суханвар.

* * *

Ишқни ҳар кимки қилур ихтиёр,
Мен киби оламда бўлур хору зор.

* * *

Шайху мулло Шиҳобу Хондамир,
Келинг уч-уч, ики-ики, бир-бир.

* * *

Жамолингдин қуёш асру бот ўтотлиғ,
Сочингга банда боғ ичра сунбул отлиғ.

* * *

Вахму усраттин амоне топтуқ,
Янги жон, тоза жаҳоне топтуқ.

* * *

Кел, эй рафиқи гулрўй, кетур рақиқи гулранг,
Ўзунг ичиб, манта қуй, кўтар наво тузуб чанг.

* * *

Яшурди отини ғайр иттифоқи бирла ул қамдам,
Дедим отини элга, фош қилдим иттифоқин ҳам.

* * *

Ишқ юки айлади сипехри аълони ҳам,
Не ажаб, ар айласа менингча шайдони ҳам.

* * *

Рақиб йўлдошу мен ҳажрдин дуто ўлдум,
Фаріб турки ситамгарға мубтало ўлдум.

* * *

Бошим қадам қилибон висолинга етайнин,
Муяссар бўлмаса васл, бош олибон кетайнин.

* * *

Ҳаж йўлиға кир, кўнгул, химмат била,
Бер қаз, оқ ар ўлса юз минг қофилга.

* * *

Ғам юзини кўрма, бўлсанг журъаю жоме била,
Шукр қил, май нўш қилсанг гар гуландоме била.

* * *

Не малак андоқ эрур, не эрур онча киши,
Қамар анинг муқири, қуёш анинг қаёши.

* * *

Ҳар кимки, бўюнни қўймас, они тийгай,
Чопқай, талоғай, мутеъю мунқод этгай.

* * *

Қадинг жаннат риёзининг нихоли,
Эрам гулзори хадингнинг мисоли.

* * *

Ҳажр шоми сочи савдоси чекар ҳар ён мени,
Вахки, бу поёни йўқ тун қилди саргардон мени.

* * *

Кўпу озға Тенгридур бергучи,
Бу даргоҳда йўқтур кишининг кучи.